

Josef Škvorecký

Smutek poručíka Borůvky

spisy 29

Nadpřirozené schopnosti poručíka Borůvky	7
ten. sax. solo.....	25
Vědecká metoda	38
Smrt na Jehle.....	72
Čí dedukce?.....	96
Horizontální vražda	123
Dobrá stará daktyloskopie	144
Padající světlo.....	183
Aristotelská logika	206
Konec starého kocoura	245
Jeho nejlehčí případ	263
Zločin v dívčí škole	274
 Autorova poznámka	 295
Ediční poznámka.....	297

Josef Škvorecký
Smutek poručíka Borůvky
spisy 29

© Josef Škvorecký, 2007

Copyright © Literární akademie, 2007

ISBN 978-80-86877-15-0

*P. Lubomíru Dorůžkovi, Ludvíku Švábovi a Janu Zábranovi,
protože oni jistě rozumějí poručíkovu smutku*

Nadpřirozené schopnosti poručíka Borůvky

Vrchní nadstrážmistr Šinták – jediný muž této hodnosti v republice – si nedal vymluvit, že poručík Borůvka vládne silami, jež zcela neodpovídají normálním lidským mohutnostem. Byl to ovšem téměř šedesátník, zatížený náboženskými předsudky, které ve službě tajil. Ale v rodné vesnici Deštné v Orlických horách, kam jezdíval na dovolenou a kde se zúčastňoval spiritistických seancí v chalupě bývalého domácího tkalce, jistého Potěšila, nekladl si žádná omezení a na svého služebně nadřízeného prozradil všechno. Podle něho byl poručík Borůvka vlastně kouzelník.

Dokázal to zjevně a pro vrchního nadstrážmistra Šintáka nezvratně na slavném případě Semeráková, k němuž se dostal pozdě, protože večer předtím strávil na abiturientském sjezdu v K. Byl to sjezd po třiceti letech, po příslušném rozjaření v pozdních hodinách nočních se dostavila úměrná deprese a poručíku Borůvkovi také selhal budík. Takže když se časně odpoledne dostal na místo činu – k několika osamělým rodinným baráčkům, jaké si za celoživotní úspory stavěli před válkou zatvrzelí dělničtí individualisté – byl už praporčík Málek s případem téměř hotov a čekal jen na výsledky laboratorních zkoušek.

V tom je právě, jak se praporčík udýchanému poručíku Borůvkovi vyjádřil, poslední zádrhel. Z psychologického hlediska, říkal, pozná člověk v tom chlapovi vraha po čuchu. Ale přece nechceme, aby nám pak někdo předhazoval, že se zatím jsme se ukvapili. Psychologicky vzato, je to vrah jak Brno, stačí se na něj kouknout – jo, a potom se ukáže, že jsme se zbodli, veřejnost se bude rozčilovat a seshora přijde stíračka, že budem zářit jak vyleštěný brejle, pravil praporčík. Ne, ne, člověk se musí zasichrovat a k zasichrování nám slouží věda.

Zatímco praporčík seznamoval poručíka se svou kriminalistickou filozofií, klouzal starý kriminalista smutnými pomněnkovými očima v kulaté tváři po bezútěšném podkroví domku. Uprostřed ze střešního trámu visela na provaze stařená ve špinavých kostkovaných šatech a šedivé vlasy jí zakrývaly obličej. Jedna noha, špičkami prstů asi ve výši praporčíkova opasku, vězela dosud v děravé pantofli, druhá byla bosá a velké zčernalé klouby vyprávěly poručíkovým očím jakousi historii. Neveselou historii toho, čemu se také říká život. Na podlaze pod mrtvou ležela druhá pantofle jako smutné opuštěné zvířátko. Jinak byla půda prázdná, chudičká, v rohu u stěny stálo několik rozeschlých almárek a židlí, květináče, nějaké bedny, stoh zažloutlých novin, a poručíka napadlo, že kdyby se jimi začal probírat, dozvěděl by se patrně nejnovější zprávy o nálezu Vranské nebo o zatčení anarchického vraha Klepetáře. Otevřeným vikýřem vál chladný vítr babího léta a na chvíli poodhrnul šedivé vlasy nebožce z obličeje. Ten starému kriminalistovi dopověděl tu historku.

„Sebevražda,“ řekl Málek pohrdavě. „Tůdle. Jo, všechno je to pěkný, měla prý astmatické záchvaty, pořád vyhrožovala, že se oběsí. Sousedí mu to dosvědčují. Jenomže, Josef, podívej se na ty strangulačky. Počkej,“ rozhlédl se, „my ti představíme židli. Soudruhu vrchní nadstrážmistře, podejte židli. A pak se pořádně podívej na ty strangulačky, Josef.“

A zatímco vrchní nadstrážmistr Šinták vykonával rozkaz, Málek pokračoval. Nemohl se dočkat, byl to jeho první samostatný případ a vděčil za něj poručíkovu včerejšímu rozjaření a špatně nataženému budíku. Třásl se, aby mohl svého šéfa přesvědčit, že je mužem na svém místě, vlastně že jeho místo by podle zásluh mělo být o stupínek výš na služebním žebříčku. A tak vykládal:

„Všechno je v pořádku. Jo, to je, mrtvá o tom sama mluvila. Ale ty strangulační čáry, Josef? V kursu nás přece učili, že strangulačky při oběšení procházejí šikmo od podbradku k zátylku. A tahle má strangulačky dvě! Aspoň se vsadím, že má! Jen počkej, až se podíváš. Ono to není moc vidět, v jedné je ještě provaz, ale když se koukneš pořádně, uvidíš, že kou-

sek pod provazem, směrem dolů, je ještě jedna! Přece sebou ve smyčce necukla. Neoběsila se přece nadvakrát. Šinták sice tvrdí, že je ta strangulačka jenom jedna, nebo že je zdvojená, protože oběšená reflexivně napnula krční svaly, ty potom povolily a smyčka se svezla kousek výš, ale podle mě je to nesmysl. Proto jsem ji taky nechal viset. Doktor ji chtěl sundat, že to nemůže rozhodnout, dokud ji nebude mít na stole, ale já si to vzal na sebe. To ne, povídám, tohle musí vidět soudruh poručík tak, jak to je!“

„No, děkuji ti, Pavle, za důvěru,“ pravil rozpačitě poručík Borůvka a spočinul truchlivým pohledem na dychtivé snědé tváři mladého kolegy. „Ovšem –“

„Je to fakt, ne?“ skočil mu Málek do řeči. „Ty seš tady šéfem a ty to musíš vidět. A zatím se koukni na tohle,“ dodal pyšně a rozvinul před poručíkem svitek papíru. „Udělal jsem si náčrtek a takový graf, víš? Tys nám jednou ve vědecké metodice šetření přednášel o tom případě na Moravě, kdy ti právě graf umožnil analyzovat časovou a topografickou situaci a získat tím podklady pro usvědčení pachatele.“

„Ano,“ řekl chmurně poručík. „Ale –“

„Tak se podívej!“ přerušil ho opět Málek. „Tady máš plánek pohybů pachatele – tedy podezřelého – a všechny časové i vzdálenostní souřadnice.“

„Ano. Jenomže –“

„Jo, nejdřív tě musím, na vysvětlenou, seznámit s průběhem šetření,“ skočil Málek potřetí do řeči starému kriminálníkovi a pokračoval tak horlivě, že si vůbec nevšiml slabého poručíkova povzdechnutí.

Poručík Borůvka se vzdal. Oblé čelo se zkrabatilo jakýmsi vnitřním utrpením a smutné oči rezignovaně spočinuly na plánu, pečlivě vyvedeném barevnými tužkami a opatřeném krasopisnou legendou.

„Semerák volal v 0.45 tady kousek odtud z budky,“ vykládal praporčík. „V 0.57 jsme byli na místě činu. Všechno jsme našli, jak to tu vidíš, s ničím jsme nehnuli. Semerák – tvrdí on – se vrátil v půl jedné v noci z hospody, chalupu našel prázdnou a na půdě oběšenou manželku. Tak prý hned běžel tele-

fonovat pro SNB. Už tohle, Josef: v 0.30 se vrátí z hospody a v 0.45 už volá – přitom je k té budce dobrých pět minut. To přece nevypadá, že manželku hledal. To vypadá, že šel rovnou na půdu. Najisto.“

„Jistě. Ale –“ pokusil se poručík Borůvka.

„Ale dejme tomu,“ dořekl Málek větu za něho. „Jenže teď se podívejme zblízka na Semerákovu historku. Z domova prý odešel v 18.00. Totiž ne prý. Tohle mu potvrzuje soused, nějaký Pěnkava, železničář. Ten se právě vracel domů, když Semerák vyšel z chalupy. Dal se s ním do řeči, tedy Semerák s Pěnkavou, a všimni si, Josef, o čem: o počasí! A pak si vzpomněl, že doma nechal pytlík s tabákem, a co bys řek, že udělal?“

Poručík pokrčil rameny. „To nevím. Jenže –“

„Zavolal na manželku!“ pravil vítězně Málek. „Zavolal na manželku, místo aby se pro ten pytlík vrátil sám! A dohadoval se s ní přes plot, kde ho má hledat. Chápeš? Pěnkava ji viděl! To je přece perfektní, no ne?“

„Ano,“ pravil ponuře poručík Borůvka.

„Tomu říkám alibi,“ pochvaloval si rozradostněný Málek. „Pachatel – tedy podezřelý – má svědka na to, že odešel z domova, dokonce přesně v kolik, protože Pěnkava do práce dojíždí a vrací se vždycky vlakem v 17.45. A svědek taky vidí jeho ženu dokonale živou, a dva další svědci pak potvrzují, že je Semerák potkal na silnici, jednoho u křížku a druhého asi o čtvrt hodiny později u stanice autobusu. A s oběma se dal do řeči, on sám, Semerák, sám od sebe, a zase o počasí. To je přece! Chlap, který obvykle – podle svědků – mlčí jako zařezaný, cítí najednou potřebu konverzovat o počasí. A hned s třema lidma po sobě! A to zrovna v den, kdy se mu oběsí manželka. To za á.“

„Ano,“ pravil poručík Borůvka. „A –“

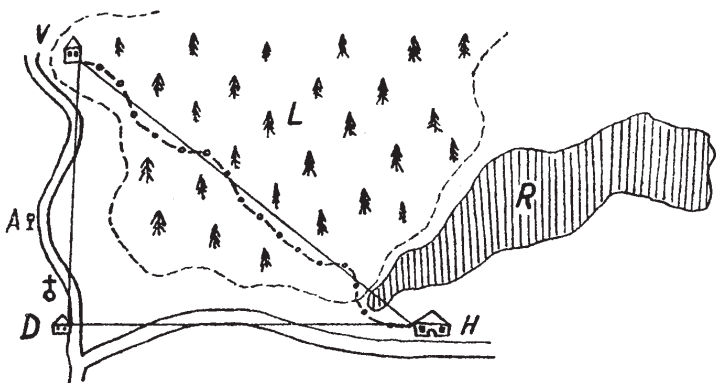
„A za bé: pro odchod z domova si vybere přesně chvilku, kdy se Pěnkava vrací z práce, a kdy tedy ví, že se s Pěnkavou potká. A on ho potřebuje potkat. A nejenom potkat: on potřebuje – to za cé – aby Pěnkava viděl jeho manželku ještě naživu, a proto, právě v den, když se mu žena oddělá, si doma

zapomene pytlík s tabákem. A je tak líný, že se neobtěžuje dojít si pro něj sám. Místo toho honí astmatickou bábu.“

Praporčík se vítězně podíval na drobnou stařenku, visící jim nad hlavami, a potom na poručíka.

„Hm,“ odkašlal si starý kriminalista. „Dedukuješ správně. To opravdu, to klobouk dolů. Nic ti neujde. Jenom –“

„Ale to není všechno,“ pravil rychle Málek. „Jak uvidíš, v Semerákově výpovědi je takových zádrhelů a kliček a slabinek celá hromada. Tak třeba hned dál. On tvrdí, že šel ten den k nějakému Bártovi pro vosk. Ten Bárta je totiž známý chovatel včel a Semerák taky včelaří. Ne zrovna moc odborně ani pečlivě. Stačí se kouknout dozadu na zahrádku na jeho včelín. V takovém včelíně, člověče, to můžou vydržet jen včely posledního řádu. Nějaké deklasované včelstvo nebo co,“ praporčík se zasmál. „No, ale prostě on šel pro vosk. Bárta, ten včelař, bydlí o samotě v lese, asi tři kilometry odtud. Semerák tam dorazil v 18.45, zdržel se tam tři čtvrtě hodiny a pak odešel lesní cestou do Hodkonína do hospody. Podívej se na plánek. Do hospody se dostal asi ve tři čtvrtě na devět a v devět zasedl ke karbanu. Karbanil až do 23.30, kdy odešel domů. Z té hospody je to sem čtyři kilometry a trvalo mu to hodinu. To odpovídá, to všechno odpovídá.“

— silnice

- - - lesní cesta

⊕ křížek

A stanice autobusu

D Semerákův dům

V dům včelaře Bártvy

H hospoda v Hodkoníně

L les

R rybník

„Jenže –“ poručík Borůvka spustil oči z mrtvé stařeny a spočinul jimi na zardělé tváři praporčíkově.

„Jenže celá řada věcí mu sice hraje, ale trochu falešně,“ řekl spěšně Málek. „Podívej se na ten plán.“

„Pěkný,“ pochválil náčrt poručík Borůvka. „Nakreslils to hezky, přehledně. Jenom tady –“

„Chceš vidět časovou tabulku, vid'? Tady je.“ Málek podal poručíkovi jiný papír. „A zároveň tabulka vzdáleností a korespondujících časových údajů. Podívej se.“

Poručík Borůvka se podíval:

18.00 – odchod z D

18.45 – příchod k V

19.30 – odchod od V

20.45 – příchod do H } *z toho cca 30 min. na záchodě*

23.30 – odchod z H

00.30 – návrat do D

00.45 – telefonoval na SNB z budky

00.57 – příjezd naší skupiny na místo činu

Vzdálenosti a potřebné časy:

vzdálenost D – V = 3 km, tj. 45 minut chůze

vzdálenost V – H = 5 km, tj. 1 hod. 15 minut chůze

vzdálenost H – D = 4 km, tj. 1 hod. chůze

vzdálenost V – D – H = 7 km, tj. 1 hod. 45 min. chůze

vzdálenost H – D – H = 8 km, tj. 2 hod. chůze

vzdálenost V – D – V – H = 11 km, tj. 2 hod. 45 min. chůze

„Proč tady uvádíš taky vzdálenost V-D-H nebo V-D-V-H?“ zeptal se poručík, když prostudoval tabulku.

Praporčík lišácky zamrkal.

„Hned ti to vysvětlím,“ řekl. „Vycházím z hypotetického předpokladu, že Semerák je vrah, že se tedy Semeráková sama neoběsila, nýbrž že byla zardoušena Semerákem a potom oběšena.“

„Ale to přece –“

„Ano. To zatím nemůžu dokázat. Zatím.“

„Já myslím –“

„Ale mám oprávněné podezření, že tomu tak bylo.“

Starý kriminalista se opět vzdal dalších pokusů získat slovo. Přenechal je mladému kolegovi a ten toho náležitě využil.

„Tedy předpokládám, že Semerák je vrah. On má ovšem dokonalé alibi. V 18.00 odešel z domova – svědek viděl jeho manželku živou – v 18.20 s ním jiný svědek mluvil u stanice autobusu skoro na poloviční cestě mezi D a V. V 18.45 dorazil k Bártovi do V – čas je zase přesný, protože se mu prý cestou zastavily hodinky, tak požádal Bártu, aby mu řekl přesný čas, a před ním si hodinky natahoval. To Bárta potvrzuje. A máme i přesný čas jeho odchodu od Bártu – to se zas podíval na náštěnné hodiny, zděsil se, že už je půl osmé, a ačkoliv ho oba, Bárta i Bártová, zdržovali, nedal si říct a odešel.“

V tomto bodě se starý kriminalista zmohl jen na zakašlání.

„Zastavme se u těch manželů Bártových, než budeme Semeráka sledovat do hospody,“ pravil Málek, jako by přednášel nějakému kursu kriminalistických začátečníků. Poručík opět přejel smutnými očima holé podkroví. „Zase tu máme tři zajímavé body,“ pokračoval Málek. „Předně ten zájem o přesný čas. Ausgerechnet ten den, co se mu oběsí žena, zastaví se podezřelému hodinky, a ausgerechnet ten den musí přijít přesně a včas do hospody, jako kdyby tam měl bůhvíjak důležité jednání. A zatím tam jde jenom mazat karty – a přitom nemá vůbec pověst karbaníka. Hospodský vypovídá, že karty chodí hrát velice nepravidelně a málokdy u nich vydrží víc jak hodinu. Jenomže včera, jak vidíš, je mastil skoro tři hodiny. Ale to až později. Tedka k těm Bártovým. Tak ten zájem o přesný čas je první podezřelá okolnost: nenápadný způsob, jak vyhlídnutého pozdějšího svědka upozornit, v kolik přesně přišel a v kolik přesně odešel. Druhá zajímavost je svědectví manželů Bártových. Vytáhl jsem na ně starý trik, naučil jsem se ho od tebe,“ Málek se usmál a rovněž poručíkovu kulatou tvář ozdobil na chvíli rozpačitý úsměv. „Jednou jsi nám o tom přednášel na školení taktiky výslechu, pamatuješ se? Zásada odděleného výslechu svědků téže okolnosti a –“

Poručík se ještě jednou chabě pokusil zarazit přívalem praporčích slov:

„Ano, to jsem přednášel. V tomhle případě ovšem –“

Hned nato zase podlehl kolegově nadšené výmluvnosti. Zachmuřil se, vzdychl.

„Počkej,“ pravil Málek netrpělivě. „Nevíš, o co šlo. O docela jednoduchou věc. O sako.“

„Sako?“ hlesl poručík.

„Ano, sako. A potom – a to dej obzvláště dobrý pozor – o velocipéd!“

Významná pauza, Málek pohlédl na poručíka a ze snědé tváře mu starý kriminalista bez obtíží vyčetl touhu po pochvale. Ještě víc zesmutněl. Rád dělal lidem radost. S největším sebezapřením se proto usmál a řekl:

„Velocipéd?“

„Ano.“ Praporčík zamnul rukama. „To souvisí s pracovní hypotézou, kterou jsem si pak utvořil – vlastně právě z toho velocipédu moje pracovní hypotéza vychází. A hlavně proto jsem taky kreslil ten pláněk,“ zatukal na kus papíru, který poručík Borůvka dosud zdvořile držel v ruce. „Nejdřív to sako. Položil jsem oběma manželům Bártovým – každému zvlášť – jednoduchou otázku: co měl Semerák na sobě, když k nim přišel na návštěvu. A teď poslouchej: Bárta tvrdil, že tvídové sako, Bártová chtěla přísahat, že hnědé manšestrové. Málem si kvůli tomu vjeli do vlasů. Je to vůbec povedený párek,“ praporčík se zasmál. „Doporučoval bych každému, kdo má cukání se ženit, zajít si k nim na kus řeči. Vsadím se, že by z něj byl potom zapřísažený starý mládenec jako já! Hahaha!“

Poručíkovi zkrabatil tvář kyselý úsměv, ale praporčík si té kvality nevšiml.

„Hádali se – no, divže jim nepraskly hlasivky a nám bubínky,“ pokračoval, „a jak byli v ráži, povídá, tedy vlastně zaječí Bártová: ‚Měl na sobě to samý sako jako minulej tejden, když jel tady vokolo na velocipédu!‘ Tak tedy: zase jeden podezřelý bod – rozpor ve výpovědi údajných očitých svědků. Samozřejmě sám o sobě není průkazný. Chlapi ob-

vykle nemají oko na to, co má kdo na sobě. Ale přece: co když to všechno byla smluvená hra, rozumíš, falešné alibi? Co když Semerák u Bártů vůbec nebyl, vrátil se od stanice autobusu tajně domů, oddělal manželku a šel potom do hospody. V hospodě, to ti pak řeknu, jsem zjistil další podezřelou okolnost. Ale zatím tohle: smluvili se, jenže se zapomněli smluvit o všech detailech. Tys nás na to na školení vždycky upozorňoval, že falešné alibi se snadno rozbije vyšetřením detailů. Za to teda vděčím tobě, Josef.“

A znovu se na kriminalistově tváři objevil kyselý úsměv a ruka s plánkem se pokusila o jakési drobné odmítavé gesto. Praporčík okamžitě zareagoval:

„Já vím – je to přitažené za vlasy, že by si umlouval alibi na vraždu, a hned s dvěma lidmi, když jeden z nich je ještě k tomu vyhlášená drbna. Taky tomu nepřikládám důležitost a uved jsem to jenom kvůli úplnosti. Mnohem zajímavější je ta druhá věc ve výpovědi Bártové: viděla minulý týden Semeráka na velocipédu. No, na tom by nebylo nic divného, že? Lidi ze samot mívají velocipédy. Jenomže vtip je v tom, že Semerák žádný velocipéd nemá! A taky tohle setkání s Bártovou rozhodně popírá!“

Praporčíkovy oči žadonily o pochvalu. Poručík Borůvka si odkašlal.

„Ano,“ pravil ponuře. „Dobrá usuzovací práce. Takže z toho velocipédu soudíš na –“

Pochválený praporčík se chopil slova se zvýšeným úsilím. „Na neplatnost časových korelací případu. Jestli měl Semerák někde tajně schované kolo, potom celá časová tabulka vypadá úplně jinak. Podívej se!“ Z náprsní kapsy sebevědomě vytáhl další papírek a doprovodil jej slovy: „Já věřím v systém. Celé naše zřízení je založeno na plánování a systematickosti, tak přece se my, kriminalisti, nemůžeme řídit nahodilýma nápadama jako v nějaké detektivce.“

Tabulka skutečně byla systematická.

Vzdálenosti a potřebné časy při použití jízdního kola:

vzdálenost V-D-H = 7 km, tj. cca 20 minut

vzdálenost H-D-H = 8 km, tj. něco přes 20 minut

vzdálenost V-D-V-H = 11 km, tj. cca 45 minut

Na provedení činu 20 minut, tj.:

při V-D-H celkem 40 minut

při H-D-H celkem něco přes 40 minut

při V-D-V-H celkem něco přes 1 hodinu

Dlouho a zasmušile zíral poručík Borůvka na řádky pečlivého praporčíkova rukopisu. Vypadalo to, jako by v duchu sváděl nějaký těžký vnitřní boj. Vzdychl, odkašlal si, pak se zeptal:

„Proč vypočítáváš taky úsek H-D-H?“

„Hned ti to vysvětlím.“ Praporčík vzal plánek od poručíka a začal na něm ukazovat prstem. „Za předpokladu, že Semerák měl někde v okolí Bártova domku schované kolo – a to snadno mohl, domek stojí na kraji lesa a kolem je plno křoví – přicházejí v úvahu tři eventuality. Za á: Když se Semerák v 19.30 u Barty zvedl, sedl na kolo, jel po úseku V-D, tedy domů, vykonal čin – na to mu taxíruju tak dvacet minut – a odjel potom po úseku D-H do hospody. Tedy cesta V-D-H plus dvacet minut na vykonání činu dělá dohromady cirká čtyřicet minut. To znamená, že měl spoustu času zbavit se někde u hospody velocipédu a ve 20.45 se objevit v hospodě.“

Poručík Borůvka kývl.

„Ale cesta D-H je brzo zvečera poměrně frekventovaná silnice. Byla už sice tma, ale co kdyby. Semerák se na ni možná neodvážil a místo toho se po vykonání činu vrátil poměrně málo používanou silnicí z D do V a odtud jel lesní cestou V-H. Tedy: štreka V-D-V-H plus dvacet minut na vraždu dělá dohromady nějakých pětasedesát, sedmdesát minut. Pořád ještě dost času dostavit se ve 20.45 do hospody k mariáši.“

„Ano,“ poručíku Borůvkovi zaskočilo v krku, rozkašlal se. Když zvládl tu nehodu, pravil: „Ale proč H-D-H, když jsi říkal, že od 20.45 do 23.30 seděl u karet? Ostatně, já jsem chtěl –“

Co poručík chtěl, nedořekl. Praporčík ho důvěrně uchopil za rukáv, naklonil se k němu a starý kriminalista ucítil jeho vzrušený dech, vonící partyzánkami.

„To je právě to, že nesesedl!“ pravil vítězně Málek. „Nějakých třicet čtyřicet minut z toho času seděl na záchodě!“ Poručíkova tvář sebou zaškubala, jako by ho něco zbolelo. „Jak dlouho to bylo, na tom se svědci nemohou shodnout. Vyslechli jsme jich osm, včetně kibiců, hostinského a jeho dcery, která tam dělá servírku. Semerák sám tvrdí, že to nebylo více než čtvrt hodiny, jeden z hráčů zas říká, že to byla skoro hodina. To je relativita subjektivního vnímání času,“ pravil Málek pomalu a zamrkal. „Když vezmeme průměr, vychází nám tak třicet čtyřicet minut. A to pro úsek H-D-H plus dvacet minut stačí. Je to nová asfaltka, tam se dá jet hodně rychle. V každém případě je ten pobyt na záchodě symptomatický.“

„Jak?“ zeptal se nejistě poručík.

„Symptomatický,“ opakoval praporčík a pečlivě vyslovil všechny souhlásky. „Buď dává možnost provedení činu po štrece H-D-H, anebo svědčí o tom, že Semerák krátce před příjezdem do hospody prožil velké nervové vzrušení. Na školení z kriminální psychologie nám přece doktor Seifert říkal, že na prudká vzrušení reaguje lidský organismus někdy nezvládnutelným nutkáním na stolicí.“

„Ano. Já vím.“ Zdálo se, že se poručík Borůvka ponořil do nějaké vzpomínky. Byl to klidás, známý tím, že jednou bez mrknutí oka a holýma rukama vykroutil dopadenému vrahovi z ruky nabitou pistoli, a když na něho ten výtečník potom neočekávaně vytáhl nůž, srazil ho přesně mířenou ranou na bradu k zemi. Ovšem i poručík Borůvka prožíval občas silná nervová vzrušení s příslušnou, ne zrovna příjemnou reakcí organismu. O těch však nikdo nevěděl; nepocházela z oblasti služební.

„Tedy lidově řečeno,“ pokračoval zatím Málek, „náš milý vrah dostal po provedení činu sračku. Ale tady nastupuje kriminalistická laboratoř, chemickobiologická analýza, hahaha!“

Nové škubnutí projelo poručíkovým obličejem. Na okamžik se ho zmocnila fantastická představa jakéhosi podiv-

ného laboratorního rozboru velmi nevábných materiálů, ale praporčík ho z toho omylu ihned vyvedl.

„Pečlivou prohlídkou místa činu,“ řekl, „vlastně toho záchodku myslím, bylo zjištěno, že tam někdo lezl oknem ven nebo dovnitř nebo obojí. Taky na skle okénka je celá sbírka daktyloskopických objektů,“ pravil odbornicky a starý kriminalista zamrkal. Sám tomu říkal „otisky prstů“; praporčík však pocházel z mladší, vědecktější generace. „A Semerák má na dlani pravé ruky podezřele čerstvé odřeniny. Nařídil jsem tedy za á: chemickou analýzu nátěru stěny pod oknem záchodku a obleku podezřelého. Výsledky tu máme tak do čtyř odpoledne. Za bé: sejmутí a srovnání objektů z okénka na záchodku a otisků podezřelého. A konečně za cé: prozkoumat zeď pod oknem záchodku zvnějšku, jestli nejeví stopy biologických tkání identických s pokožkou podezřelého. Za tím účelem jsem nařídil sejmut Semerákovi vzorek kůže z dlaně. Museli jsme zajet na první kožní pro dermatom –“

„Pro co?“ vydechl poručík.

„Takový speciální dermatologický nůž. Dá se jím sejmut kompaktní tenká povrchová vrstva pokožky jako vzorek pro srovnání.“

Poručík pravil ponuře:

„Ano. Ovšem –“

„Ovšem tady se vyskytly potíže,“ vzdychl Málek. „Omítka pod okénkem se drolila a vzniklo nebezpečí, že se nepodaří přenést ji neporušenou do laboratoře. Povolali jsme proto zedníky, a ti celou část zdiva pod okénkem kolem dokola prosekali, zdivo zafixovali cementem do speciálního kovového rámu – pro ten jsme narychlo dojeli do ČKD, tam nám ho svařili na počkání – a přenesli jsme to do biologické laboratoře celé, sakumprásk.“

„Takže ten záchodek –“

„Takže ten záchodek,“ zasmál se praporčík, „je na nějakou dobu mimo provoz. Hospodský taky dělal potíže. Ale přesvědčil jsem ho domluvou, že jde o vyšetřování hrdelního zločinu a že je společenskou povinností všech občanů –“

„To je jistě správné, ovšem –“

„– přispět ze všech sil k dopadení vraha. No, ale musím říct, že jinak se občané z Hodkonína zachovali uvědoměleji. Totiž: aby se potvrdila moje pracovní hypotéza, musel jsem najít ten velocipéd.“

Na poručíkově čele se začínal perlit pot.

„A našels?“

„Zatím nenašel,“ řekl praporčík sebevědomě. „Ale zapojila se do toho celá místní organizace ČSM a taky soudruh ředitel osmiletky projevila pochopení. Svazáci a svazarmovci prohledávají rybník.“ Málek poklepal na plánek. „Ze dvou stran je tam husté rákosí. V Hodkoníně mají taky potápěčský oddíl, ti mi taky píchli. Je tam místy hloubka až čtyři metry, ale tam to právě prolézá jeden soudruh ve skafandru.“

Poručíku Borůvkovi uniklo cosi jako vzdech.

„Poslyš, Pavle, ty máš organizační talent. To já vím –“

„To já vím taky,“ zazubil se Málek. „Taky jsem to tu zorganizoval. Pionýři a ostatní žáci se soudruhem ředitelem a svými učiteli prohledávají zatím les. To by v tom byl ďas, abysme ten velocipéd do večera neměli!“

„Jestli ovšem –“

„Neboj se,“ uklidnil Málek poručíka, jenž znovu začal jevit známky silné nervozity. „Naše hypotéza platí. Uvidíš. Mám tu další věci, které mluví pro. Tak za á: na Semerákových botách se našla hlína s kousky mechu. Na první pohled ta hlína i ten mech vypadají přesně jako hlína a mech, které jsou pod okénkem záchodku. Semerák ovšem tvrdí, že takový mech roste na lesní cestě v úseku V-H, kudy prý šel pěšky od Bártý do hospody. No dobře. Tak jsme teda sebrali vzorky toho mechu od hospody a ještě asi na patnácti místech v lese, kudy Semerák údajně šel, a poslali jsme to do Botanického ústavu Akademie věd. Soudruzi nám taky píchnou. Sám jsem mluvil telefonicky s profesorem Kavinou.“

Poručík Borůvka téměř zoufale přelétl očima půdu. Zastavil se na ubohých nohách mrtvé stařenky. Za zády mu zakašlal vrchní nadstrážmistr Šinták, a když se po něm oba otočili, viděli, že drží v ruce židli.

„Moment soudruhu. Zatím to soudruhovi poručíkovi dopovím, a pak ať se na to mrkne sám,“ řekl Málek a obrátil se zpátky na poručíka Borůvku. „No, a když jsme byli u toho sbírání vzorků mechu, poohlídli jsme se taky po stopách. Na té cestě je na několika místech vlhká jílovitá půda, ideální materiál pro otisky. Taky tam byly: stopy po pneumatikách nejmíň pěti různých velocipédů. Dal jsem je všechny odlít do sádry. Až najdem *corpus delicti*, srovnáme to, a máme důkaz jak vyšitý. Všechny ty velocipédy byly hodně oježděné, takže stopy jeví charakteristické individuální znaky.“

„A –“ ale víc praporčík starému kriminalistovi poznamenat nedovolil.

„Samozřejmě, abysme vůči Semerákovi hráli fér hru, dal jsem taky pořídit odlitky jeho bot – tedy stop, které nám v nich zkusmo udělal do sádry – a odlitky všech čerstvějších stop z té lesní cesty. Je jich teda požehnaně, ale jde o těžký protispolečenský zločin, takže při všech ekonomických ohledech na druhé straně šetřit nejde.“

„No, ono by možná šlo,“ vmísil se mu do řeči poručík Borůvka, „kdyby –“

„Jo: kdyby to ten lump neměl tak chytře vymyšlené, že je pro nás nesnadné ho usvědčit,“ rozhořčil se Málek. „Ale však on se přepočítal! My máme k dispozici nejmodernější vědu, mocnou zbraň! A na tu kam se on hrabe! Dal jsem zavolat psy.“

„Psy?“ pravil zděšeně poručík.

„Ano. Našeho Ajaxe. Znáš ho přece, Josef? Nádherné zvíře! Kříženec psa s vlkem. Ten zákus! Tak báječný zákus jsem v životě neviděl.“

„Ano,“ řekl poručík ponuře. Zákus báječného Ajaxe mu nebyl neznám. To skvělé zvíře se ho pokusilo demonstrovat právě před chvílí na poručíkově zadnici, když se hnál z auta přes dvůr na místo činu. Vyžádalo si úsilí dvou zkušených psovodů, než zvládli dravce, jehož poručíkův tělesný pach z neznámých příčin rozběsnil do stavu nejvyšší práceschopnosti.

„Nasadili jsme ho na stopu,“ pokračoval Málek, „a výsledek hovoří pro variantu V-D-V-H, i když je tu několik nejasností.“

Ale ty nám vyjasní laboratorní testy. Podívej.“ Málek opět rozvinul plánec. „Na úseku V-H pes kousek za Bártovým domkem stopu ztratil a nikde v lese ji nemohl najít. Na úseku V-D ji našel, ale s jistými obtížemi. Zato v úseku H-D ji našel docela bezpečně. Co to potvrzuje?“ otočil se s řečnickou otázkou na poručíka. Poručík však zaraženě mlčel. „No, vidím to zrovna před očima,“ pravil nadšeně Málek. „Kousek za Bártovým domkem nasedl Semerák na kolo, odjel do D po úseku V-D, za dvacet minut se touž cestou na kole vrátil a jel po úseku V-H až k hospodě, kde kolo hodil do rybníka. To znamená, že úsek D-V absolvoval jednou pěšky – když šel v 18.00 z domova k Bártovi – a dvakrát na kole. Od té doby uplynulo už –“ praporčík pohlédl na hodinky, „– skoro dvacet hodin, proto pes stopu nacházel jen s velkými obtížemi. Úsek V-H absolvoval pak Semerák pouze na kole – pes stopu vůbec nezachytil. A úsek H-D absolvoval vrah konečně pěšky a poměrně nedávno – před necelými patnácti hodinami. Ta stopa ještě drží, a proto ji pes snadno zachytí i sleduje.“

„A –“ odvážil se poručík Borůvka nesměle, „– mluvils o nějakých nesrovnalostech –“ rozpačitě zašilhal po Šintákově, který stál vedle s židlí u nohy, téměř v pozoru, a hltal každé praporčíkovo slovo. Služební léta vybavila tohoto příslušníka velikou úctou k nadřízeným, již ho nezabavilo ani zavedení soudružských vztahů mezi policisty. Poručík Borůvka si odkašlal, chtěl něco říci. Málek ho však ani tentokrát nepustil ke slovu.

„To máš tak: u hospody pes zaváhal – stopu našel, to ano, jenomže našel dvě! Jedna vedla do dveří a druhá pod okno záchoda. No, to není žádná tragédie. Mluví to jenom pro variantu H-D-H. Vrah vylezl oknem a šel pro kolo, které měl schované někde u cesty na úseku H-D, a potom, o půl dvanácté, vyšel normálně dveřmi a šel domů pěšky. Jenom mi to trochu nehraje s tím, že na úseku V-H pes žádnou stopu nemohl najít. Ledaže vrah měl kolo schované v lese u Bártova domku, přijel do Hodkonína po cestě V-H, schoval je někde u cesty H-D, aby je měl při ruce, chvíli počkal, aby to časově odpovídalo cestě pěšky, a provedl variantu H-D-H.“

„Ano,“ řekl poručík Borůvka, „všechny ty varianty jsou asi možné, Pavle. Opravdu, odvedl jsi tady kus práce, to je jisté. Ovšem –“

„Děkuju ti, Josef,“ pravil praporčík Málek dojatě a pak zahlaholil: „Tak teď by ses snad moh podívat na ty strangulačky. Soudruhu!“ Nemusel ani nic dodávat, neboť vrchní nadstrážmistr Šinták pohotově přiskočil s židlí ke stařeně. „Vyskoč si tam a pořádně si to prohlídni!“ vyzval Málek starého kriminalistu.

Poručík Borůvka vzhlédl. Otevřeným vikýřem přilétl zas závan větru a poodhalil zamodralou starou tvář. Stačil pohled; ta tvář znovu zopakovala poručíkovi historku života. Poručík se otrásl. „Já –“ pravil.

„Jen lez!“ vybídl ho vesele praporčík. „Budem ji už stejně muset sundat. Už tam visí moc dlouho.“

„Já –“ opakoval poručík, a vtom se chatrný krov starého domku otrásl ohlušujícím rachotem. Všichni tři kriminalisté mimovolně vzhlédli vzhůru. Na Šintákově tváři se objevil výraz úcty, v tváři poručíka Borůvky výraz děsu, Málek se spokojeně usmál.

„Helikoptéra,“ pravil se zadostiučiněním. „Tak to soudruh major přece povolil. Víš,“ otočil se na poručíka, „ze vzduchu máš dno rybníka jako na dlani. Ušetří se tím spousta pracovních hodin svazáků i potápěčů. No,“ konstatoval spokojeně, „teď tu můžem každou chvíli čekat radiotelegrafickou zprávu, že našli ten velocipéd.“

„Já –“ pravil poručík Borůvka, zaváhal, a náhle dodal rozhodně: „– já tam nahoru nepolezu!“

„Já vím, že mi věříš, Josef,“ řekl polichoceně praporčík, „ale –“

„Ne, o to nejde,“ řekl poručík rychle. „Věřím ti, samozřejmě. Ale – já tam lézt nemusím. Můžete ho zatknout,“ pravil truchlivě a dodal: „Pro vraždu.“

„No,“ usmál se Málek, „to mě těší, že tě moje vedení důkazů přesvědčilo. Nashromáždil jsem poměrně dost materiálu – ale s tím zatčením bych přece jen počkal, až budu mít v ruce aspoň ten velocipéd, výsledky všech laboratorních zkoušek

a zprávy z Botanického ústavu a z dermatologie. A taky to srovnání odliťků a hlášení daktyloskopa. Abysme se nedopustili nějakého přehmatu. Víš, jak je na to veřejnost háklivá. Prostě,“ odkašlal si, „počkáme s tím radši, až nám naše věda opatří nezvratný důkaz.“ Nový závan větru pootočil mrtvolou. Nebo se to poručíkovi jen zdálo? Otrásl se.

„Nepotřebuju důkaz,“ pravil zadumaně. „Já vím, že ji zavraždil. Soudruhu,“ obrátil se na vrchního nadstrážmistra Šintáka, „kdybys, prosím tě, došel dolů a řekl jim, ať sem přivedou Semeráka.“

Tak se stalo, že vrchní nadstrážmistr Šinták neslyšel, co potom poručík Borůvka řekl praporčíkovi. A proto mu také nikdy nikdo nevymluvil, že poručíkova jistota, pokud jde o pachatele, byla výsledkem jeho zvláštních a spíše nadpřirozených schopností.

A vůbec nikdy nikdo se nedozvěděl, co poručík řekl tenkrát v tom chatrném podkroví pod tím smutným tělem zavražděné stařenky praporčíkovi. Poručík Borůvka měl měkké srdce, a pokud to jen trochu šlo, vždycky raději zamlčel okolnosti, které by mohly vrhnout nepříznivé světlo na kriminalistické schopnosti jeho kolegů.

A tak ve spisech *Semeráková* bylo zaznamenáno vedení důkazů tak, jak je s pomocí moderní vědy a techniky provedl v zastoupení nepřítomného poručíka Borůvky praporčík Málek Pavel, které nakonec vraha donutilo k přiznání.

Jisté je, že když se tenkrát vrchní nadstrážmistr Šinták podle rozkazu vrátil s vrahem Semerákem na půdu, všiml si, že poručík Borůvka má v kulatém obličejí výraz nevýslovného smutku a že praporčík Málek je červený jako příliš uvařený rak. Nevěděl proč. Nevěděl, protože pochopitelně nemohl slyšet tři otázky, které v jeho nepřítomnosti položil starý kriminalista svému mladšímu kolegovi.

První dvě zněly:

„S ničím jste tu nehnuli, Pavle? Všechno je přesně tak, jak jste to tu našli?“

A když se praporčík rozhlédl po té prázdné, pusté půdě, v jejímž středu, asi metr nad zemí a přímo nad jediným smutným

opuštěným pantoflem, visela drobná stařenka, a odpověděl na poručíkovu otázku kladně – že všechno je tak, jak to našli, a s ničím, vůbec s ničím nehnuli – zeptal se starý kriminalista: „Tak mi, Pavle, prosím tě, řekni, jak se tam sama dostala?“

A baculatým prstem ukázal do výše na zpuchřelý podkrovní trám a pak beze slova na metrovou propast mezi stařeninýma nohama a prázdnou, pustou podlahou, po níž vítr honil jen několik cárů novin a drobné závěje prachu.

ten. sax. solo

Žestě držely korunu, forte, pak naráz přestaly. Trumpetisti opřeli nástroje o kolena a pohlédli na zpěvačku. Byl to i ze zadu velmi hezký pohled. Přistoupila k mikrofonu a špičatým střevíčkem vytukávala rytmus. Zkouška na večerní koncert se chýlila ke konci.

Potom umlkly i saxofony, až na první tenor. Basista, podobný gorile, udiveně vzhlédl, ale tenor sjel rychlou a zalýkavou sólovou pasáží z vysoké polohy až někam strašně hluboko a najednou přestal. Všichni slyšeli, že pasáž zůstala bez konce. Zpěvačka se po tenorákovi překvapeně ohlédla. Saxofonista vyňal náustek z úst, zrudl a do nastalého ticha pravil vztekle a nahlas:

„Který prase to aranžovalo?“

Nyní se všechny tváře otočily k basistovi. Byl to svalnatý muž a basa v jeho objetí vypadala skoro jako cello. Jmenoval se Bedřich Poláček, ale v kapele mu říkali „Benny“.

„Co má bejt,“ hlesl hlasem špatného svědomí.

„Co?“ pravil saxofonista ironicky. „Od který doby se tohle dá zahrát na saxofon?“ a posměšně hodil noty basistovi k nohám. Ten je sebral a zakoukal se do nich. Maličký plešatý kapelník k němu přistoupil a pohlédl mu přes rameno.

Stálo tam:

Kapelník ukázal prstem na poslední notu a řekl polohlasem: „á!“

Basista se udeřil do čela.

„Jo promiň!“ řekl. „Promiň! Zapomněl jsem ti tuhle napsat čenž na klarinet. Promiň! To se může stát každému.“

„Každému ne,“ ozvala se polohlasá, ale dobře slyšitelná poznámka z míst žestové sekce, kde seděli největší vtipálkové orchestru. „Jenom zabouchnutému.“

Trombonisté se zasmáli. Basista zrudl a půvabná zpěvaččina záda ztuhla. Tenorsaxofonista Gustav Randál přijal opravený part z rukou basistových tak zamračeně, jako by se mu ten žert vůbec nelíbil.

Velké hodiny v hotelové hale ukazovaly čtvrt na osm, když vrchní postavil před zpěvačku Marii Laurinovou, zvanou Mici, talíř s maďarským gulášem.

„Hodím to do sebe a půjdu se převlíknout,“ pravila dívka k Bedřichu „Benny“ Poláčkovi a bohatě si opepřila předložený pokrm. „Stav se pro mě, duše, jo? Musím odnýt dolů kufr a mám ho strašně těžkej. Pomůžeš mi s ním, jo?“

Bedřich „Benny“ Poláček zamilovaně zabroukal a položil těžkou uhlířskou ruku na bílou pracičku Mici Laurinové. Od vedlejšího stolu vstal rázně Gustav Randál a beze slova vyšel z hotelové haly. Dívka se tvářila, že ho nevidí, a mezi dvěma sousty maďarského guláše stačila ještě ostentativně pohladit těžkou ruku Bedřicha „Benny“ Poláčka a obdařit basistu, který vzhledem připomínal gorilu, nápadně zářivým úsměvem.

„Promiňte,“ řekl Gustav Randál starší hubené slečně, když mu otevřela dveře. „Nebudu vás rušit, když si vedle přehraju několik pasáží na saxofon?“

Starší hubená slečna Slávka Matyášová se mile usmála.

„Ale jen hrejte! Ráda si to poslechnu,“ pravila. „Nejsem sice muzikální, ale – ale stejně je teprve čtvrt na osm a já před desátou spát nechodím.“

„Děkuju,“ řekl Gustav Randál a bez dalšího omlouvání rychle zmizel ve vedlejším pokoji.

Slečna nechala dveře ještě chvíli pootevřené a pak si povzdychla. Randál byl hezký černý mládenec s cikánskýma očima. Vypadal divoce. Slečna Matyášová ráda přemýšlela o divokých mládencích.

Vrátila se do pokoje, z koupelny si přinesla punčochy, které tam visely, aby uschly, a usadila se do křesla k otevřenému francouzskému oknu. Byl teplý podvečer. Na nebi svítil měsíc. Za chvíli se z vedlejšího pokoje ozvaly zvuky nějakého hudebního nástroje. „Tak tohle je ten saxofon,“ řekla si v duchu slečna. Nelíbilo se jí to. Ale černému mládenci byla ochotna odpustit víc než jen podivné bučení, které běhalo nahoru dolů a nemělo, zdálo se jí, žádnou melodii.

Saxofonista pokračoval v přehrávání divokých pasáží asi deset minut. A pak se najednou z chodby z ničehož nic ozval zoufalý výkřik hlubokého mužského basu:

„Pomóc! Doktora!“

Saxofonista přestal, jako když utne, a slečna Matyášová vyskočila z křesla a s bušícím srdcem utíkala ke dveřím.

Bedřich „Benny“ Poláček doprovodil Mici Laurinovou ke dveřím jejího pokoje a pak se odebral do druhého poschodí, aby se rovněž převlékl na večerní koncert. Ve svém pokoji, který byl v opačném křídle velkého cizineckého hotelu, svlékl manšestrové kalhoty a želví svetr a oděl se bílou košilí a černým motýlkem, černými kalhotami a nakonec si navlékl brčálově zelené sako. To byl jeho pracovní oděv. Potom se ještě navíc napomádoval a výsledek prohlédl ve velkém zrcadle na vnitřní straně šatníkových dveří. Uhlířskou tvář mu ozdobil spokojený úsměv. Sebral basu v plátěném povlaku a vyšel s ní z pokoje.

Sestoupil o poschodí níž a zabočil do protějšího křídla hotelu. Chodbou se slabě nesly vzdálené riffy tenorsaxofonu. Na uhlířské tváři Bedřicha „Benny“ Poláčka se objevil úšklebek.

Zastavil se přede dveřmi pokoje č. 118 a zaklepal. Úšklebek byl vystřídán zamilovaným úsměvem, který však Bedřichu „Benny“ Poláčkovi nedodával zvlášť duchaplného vzezření. V pokoji bylo ticho. Poláček zaklepal znova. Zase nic. Vzal za kliku a lehce ji stiskl. Dveře se otevřely a mezerou zazářilo světlo rozsvíceného lustru. Bedřich „Benny“ Poláček si

sáhl na motýlka, otevřel dveře dokořán a vevrávorál i s basou dovnitř.

A vzápětí otevřel dokořán ústa a z nich se mu vydralo neartikulované zachroptění. Uhlířskou tvář naplnil výraz děsu. Bedřich „Benny“ Poláček upustil basu, otočil se mezi dveřmi a vši silou svých mohutných plic a mužných hlasivek zařval: „Pomóc! Doktora!“

Poručík Borůvka dorazil se svou skupinou ve služební volze k hotelu u jezera pět minut před tři čtvrtě na osm. Na lavičce před hotelem se hádali dva starší hosté, kteří zřejmě dosud netušili, co se stalo uvnitř.

„Jsou tady! Říkám ti, že jsou!“ tvrdil jeden.

„A já ti říkám, že tady ryby nikdy nebyly.“

„A já ti říkám, že před chvilkou támhle z vody vyskočil kapr, dobrejch pět kilo!“

„Nepovídej, žes ho viděl! S deseti dioptriema!“

„Neviděl, ale slyšel! Takový šplouchnutí rybář pozná na sto honů.“

Poručík Borůvka, který ten rozhovor poslouchal ve voze, vzdychl, vystoupil z auta a prošel vestibulem na červený koberec na schodišti.

Mici Laurinová ležela na modrém koberci uprostřed pokoje č. 118 na břiše. Měla na sobě jenom bílý korzet a ze zad jí pod levou lopatkou trčela dýka s držadlem z jeleního parohu. Francouzské okno, vedoucí na balkón, bylo otevřeno. Na posteli byly připravené krátké brčálové večerní šaty bez ramínek s odvážným dekoltem a přes židli visela hedvábná květovaná blůza a bílá terylénová sukně, v níž Mici ještě před půlhodinou pojídala maďarský guláš.

Jinak bylo v pokoji uklizeno, nikde žádné známky činnosti lupičů. Na stole ležela dokonce peněženka s pěti stoku-

nami. Poručík Borůvka se tázavě otočil na lékaře, staršího tělnatého pána, který si v hotelu léčil nervy a teď se třásl po celém těle.

„S – smrt nastala okamžitě,“ řekl lékař rozechvělým hlasem. „Ta d – dyka nepochybně zasáhla srdce.“

Poručík se rozhlédl po přítomných. Chvíli utkvěl pohledem na zhroucené postavě Bedřicha „Benny“ Poláčka, který seděl v křesle a držel si hlavu v dlaních. Pak klouzal očima dál, až se zastavil u drobného mužíka v brčálovém saku, jenž si fialovým kapesníkem rozčileně utíral zpocenou pleš. Znal ho. Byl to David Goliáš, a v republice ho znal každý člověk obého pohlaví, snad kromě od narození hluchých. Poručíku Borůvkovi bylo osmačtyřicet a měl šestnáctiletou dceru, která ráda tančila twist.

„Mohl bych na chvíli mluvit s vámi, pane –“ poručík zaváhal a pak se rozhodl: „– Mistře?“

„Prosím, k službám,“ pravil Mistr a podal poručíkovi ruku.

„Goliáš,“ řekl. „Kapelník.“

„Ostatní prosím opusťte místnost a počkejte na chodbě. Nikdo ať neodchází,“ řekl poručík, a když se poslední vytratil, zavřel za nimi dveře.

„Byla to moc hodná holka, moc hodná holka, trochu potvora,“ drmolil kapelník a vytrvale si otíral vlhnoucí pleš. „Měla swing, víte? Cítila jazz. Všichni jsme ji měli rádi –“

„Kdo nejvíc?“ přerušil ho poručík. Kapelník zrudl po celé rozloze čela, pokrývajícího mu víc než polovinu hlavy.

„Myslím,“ dodal poručík rychle, „měla s někým známost? Chodila s někým?“

„No, víte, v tomhle ohledu ona byla, no –“ kapelník měl zřejmě nesnáze s vyjadřováním, „– prostě, no teď momentálně jsem slyšel, že se rozešla s Gustou Randálem a –“

„Jaký vztah k ní měl ten pán, co ji našel?“

„No to právě,“ kapelník si rozčileně vložil prst pod límeček. „Jak se zdá, teď právě momentálně chodila snad s ním. Víte, ono se to u ní dá těžko odhadnout. Ona to byla moc hodná holka, ale –“

„Jak jste myslel to: ‚teď právě momentálně‘?“

„Myslel jsem – na tomhle zájezdu.“

„A jak jste na něm dlouho?“

Kapelník vytáhl prst zpod límečku, otřel si pleš a zakašlal.

„No – od včerejška od večera.“

„Včera se s ním strašně poštěkala,“ vykládal těžce Bedřich „Benny“ Poláček. „Čekal jsem na ni před barákem, co von bydlí, už byl nejvyšší čas ject. A pak – vona vylítla z domu celá červená – a von se ještě vyklonil z vokna a řval – chci říct volal – ‚Tohle si ještě s tebou vyřídím, ty –‘ řek takový sprostý slovo –“

„Proč k němu šla?“ zeptal se ohleduplně poručík Borůvka.

„Vrátit mu dary,“ pravil Bedřich „Benny“ Poláček.

„Dary?“

„Vona dary dycky vracela,“ pravil Bedřich „Benny“ Poláček.

„Pokud nebyly podléhající zkáze. Byla to moc fajn holka.“

Po uhlířské tváři se skutálely dvě obrovské slzy.

„A pak jste, jak říkáte, utíkali na autobus?“

„Jo.“

„A Randál?“

„Ten přilít na poslední chvíli. Ani neměl čas uvázat si šlajfku. Z kufru mu ještě lezla nohavice vod pyžama, jak to tam v tom kvalu asi naházel,“ pravil truchlivě Poláček.

„A dnes, když jste šel se slečnou Laurinovou do jejího pokoje, říkáte, že jste z Randálova pokoje slyšel hrát na saxofon?“

„Jo.“

„Kdy jste to zaslechl poprvé?“

„No,“ basista sražil čelo. „Vlastně hned, jak jsem šel po schodech dolů. Slabě, z dálky, ale vono se to v těchhle chodbách rozlehlá. Všude tu je takový ticho –“

„A poznal byste, co hrál?“

Bedřich „Benny“ Poláček se znovu zamyslel.

„Jo, to nevím. Náký takový laufy. Já, víte, pane –“ Poláček nejistě zašilhal po poručíkovi. Pak se rozhodl – jako tolik

jiných před ním i po něm – na základě lehké četby. „Pane inspektore, já měl v hlavě jiný věci. A pak to leknutí –“ nové slzy se skutálely po rozměrných tvářích. „Já už nevím.“

Poručík stál na balkóně před otevřeným francouzským oknem pokoje č. 116. Balkón byl společný celé řadě pokojů v prvním poschodí a jednotlivé úseky oddělovala jen nízká zídka se skleněnou přepážkou. Slečna Slávka Matyášová, bledá jako stěna, seděla v křesle. Poručík Borůvka hleděl přes zábradlí balkónu na hladinu jezera dole před hotelem. Hotel stál na samém břehu a od hlavního vchodu vedlo schodiště k přístavišti nájemných lodiček. V hladině jezera se zrcadlil velký klidný měsíc. Byla vlahá noc na sklonku léta. Lehký větrík čeřil hladinu a jemně pohyboval bleděmodrými záclonami ve francouzském okně.

Poručík Borůvka vzdychl a otočil se k slečně Matyášové.

„Vzpomínáte si, v kolik hodin u vás byl?“

Slečna na něho vyděšeně pohlédla.

„Ano. Bylo několik minut po čtvrt na osm. Právě jsem si natahovala náramkové hodinky, když zaklepal.“

„A kdy začal hrát na saxofon?“

Slečna se zamyslila.

„Přesně vám to nemohu říct. Šla jsem do koupelny pro punčochy a pak jsem si sedla tady do křesla a chvíli jsem tak seděla – a potom spustil.“

„Mohlo to být, řekněme, pět minut? Nebo víc? Nebo méně?“

„Asi tak pět minut,“ zaváhala slečna. „Spíš snad o něco víc.“

„A potom hrál nepřetržitě, ano? Až do toho okamžiku, kdy jste slyšela volat o pomoc?“

„Ano.“

„Nepřetržitě? Bez přestávek?“

„Ano. Hrál pořád. Jenom vždycky udělal maličkou pauzu a začal znova. Takové – takové divoké trubení – nahoru dolů –“

„Pauzu? Jak dlouhou?“

„Tak – pět deset vteřin. Možná o trošku delší, ale o moc ne.“
Poručík Borůvka se zachmuřil.

„Poznala byste to, kdybyste to slyšela znova?“
Slečna zavrtěla hlavou.

„To bohužel asi ne. Já, víte, nemám vůbec hudební sluch a ono to nemělo žádnou melodii.“

„Hm,“ řekl poručík nespokojeně a zamyslel se. Potom slečně poděkoval a vyšel z jejího pokoje.

Na chodbě před pokojem č. 118 se dosud tísnil vzrušený hlouček, který uklidňovali praporčík Málek a vrchní nadstrážmistr Šinták. Poručík vyhledal očima černovlasého muže s cikánskýma očima, jenž rozčileně debatoval s dlouhánem, držícím v ruce pouzdro s trumpetou.

„Pane Randál – na okamžik,“ řekl.

Černovlasý muž sebou škubl a otočil se k poručíkovi.

„Když dovolíte, půjdeme na chvilku do vašeho pokoje. A vy taky, pane kapelníku, buďte tak laskav.“

Poručík ustoupil stranou a černovlasý muž rovněž ustoupil kapelníkovi. Maličký kapelník se poručíkovi uklonil a nervózně vešel do pokoje č. 117.

Tam svítil lustr a na ustlané posteli ležel zlatý tenorsaxofon. Poručík rychle střelil pohledem po Randálovi. Kolem saxofonistova krku visela kšandička. Saxofonista měl na sobě jen bílou košili a černého motýlka. Brčálové sako leželo na posteli vedle saxofonu.

„Podívejte se, pane Randál,“ řekl kriminalista. „Vedle vás v pokoji někdo zavraždil slečnu Laurinovou. Potřeboval bych vědět, jestli jste neslyšel něco podezřelého. Nějakou hádku nebo rány, kroky a podobně.“

Černovlasý saxofonista zavrtěl hlavou.

„Neslyšel. Něco jsem si tu přehrával, tak jsem ani nemoh slyšet. Když hraje na saxofon, zní vám to v hlavě.“

„Já vím,“ řekl poručík. „Hrával jsem taky, ale to už je dávno. Na vojně. Ovšem jenom čistě amatérsky.“

„Tak?“ řekl Randál.

„Na altku,“ pravil poručík. „A bzučela, pane, docela slušně. Tenor musí v hlavě bzučet ještě víc. A co jste hrál, jestli to smím vědět?“

„Píšu klarinetové a saxofonové etudy pro Státní hudební vydavatelství,“ řekl Randál. „Mám to rozdělané a pořád si to přehrávám. Chápete, abych využil všech technických obtíží nástroje.“

„Jazzové etudy?“

„Přirozeně.“

„Nemohl byste mi to ukázat?“ zeptal se poručík. „Čistě jen, že mě to zajímá, víte? Jsem koneckonců taky saxofonista.“

Randál na něho nejistě pohlédl.

„Prosím,“ pravil chladně, sebral ze stolu černé desky se symbolickým obrázkem starořecké lyry a podal je poručíkovi. Poručík je otevřel. Zadíval se na part plný rytmických i melodických záseků, napsaný zkušenou rukou zběhlého písaře not. Skladba neměla nadpis. Byla v Des dur s četnými enharmonickými změnami. Poručík ji četl a v duchu si představoval, že by tohle měl zahrát na saxofon. Neměl ho v ústech už skoro dvacet let, ale při pohledu na pasáže v šestnáctinkách a triolách mu bylo jasné, že tohle by nezahrál ani tehdy, před léty, když byl ještě prvním altkařem vojenského bandu. Podíval se na Randála.

„Je to šeredně těžké,“ pravil. „A vy to zahrajete?“

Hezké rty saxofonistovy se zkřivily do pohrdavého úsměvu.

„Přirozeně. Kdybych to nezahrál, tak to nebudu psát.“

„A ty klarinetové etudy jsou taky tak těžké? Mě to, chápejte, zajímá. Vždycky jsem býval lepší klarinetista než saxofonista.“

„Jsou,“ řekl Randál. „Jsou to všechno etudy pro vyspělé hráče.“

Poručík Borůvka zalistoval v notách.

„Nemáte náhodou nějaké s sebou?“

„Ne. Klarinetové etudy mám v jiných deskách. Na tenhle zájezd jsem je s sebou nebral.“

Poručík se vrátil k svým notám.

„A tohleto tady, to jste hrál tak, jak je to napsané? Ve fox-trotovém tempu?“

„Jistě,“ pravil sebevědomě Randál.

„A s pěti bé? Netransponoval jste to aspoň do nějaké snadnější polohy?“

Randál zavrtěl hlavou.

„Je to etuda. To by nemělo smysl, transponovat ji do lehké tóniny.“

Poručík se znovu zadíval na noty. Zdálo se, že zesmutněl. Potom vzdychl, položil desky s notami na stůl a řekl:

„Tak to je zatím všechno. Můžete jít na jeviště, pane kapelníku. A vy taky, pane Randál.“

Sešel s praporčíkem Málkem před hotel k lavičce, na níž seděli rybáři. Byl tam už jenom jeden.

„Promiňte,“ oslovil ho poručík. „Prý tu dnes někdo v jezírku chytil kapra?“

„Kapra?“ ušklíbl se pohrdavě starý rybář. „To jste někde slyšel fantazírovat starýho Svobodu, ne? Že tu dnes večer slyšel šplouchnout rybu. To si asi předtím pořádně přihnul.“

„Proč by nemohl slyšet šplouchnout rybu?“

„Protože tu žádný ryby nejsou. Na zimu se jezírko vypouští, a jediný, co v něm plove, jsou pijavky.“

„A na léto se sem nevysazuje nic?“

„Na léto? Vy jste se zbláznil!“

Poručík Borůvka se zachmuřil.

„Děkuji vám,“ řekl a otočil se zpátky k hotelu.

Od vrátného si vypůjčil klíč k lodičkám. Za chvíli už s praporčíkem Málkem seděli ve člunu a veslovali na jezero.

Zrcadlil se v něm měsíc a žlutá rozsvícená okna hotelu. Chvíli pluli a pak zastavili blízko u břehu. Poručík se zadíval na zářící průčelí. Přemýšlel. Zdálo se, že v duchu odpočítává okna odleva doprava, pak zase odprava doleva. Odkudsi z tanečního sálu zazněly riffy velkého bigbandu.

Poručík vzdychl. Z kapsy vytáhl velkou kulatou svítilnu a ponořil ji reflektorem pod hladinu. Nebylo tam ani metr hloubky – na dně se jasně objevily všelijaké předměty.

„Vesluj pomalu sem tam, Pavle,“ vybídl poručík svého pomocníka, položil se v loďce na břicho a pozorně sledoval dno, které pod nimi v záři svítilny zvolna ujíždělo. Asi za půl hodiny našel, co hledal. Svlekl si sako, vyhrnul rukáv košile a opatrně to vytáhl do loďky.

V jedenáct už čekal v Randálově pokoji na tenorsaxofonistu. Přišel v doprovodu malého kapelníka a vrchního nadstrážmistra Šintáka. Na poručíka pohlédl vzpurně. Za ním se objevila obrovská postava Bedřicha „Benny“ Poláčka.

Poručík podal saxofonistovi desky s notami a truchlivě ho vybídl:

„Budte tak hodný a zahrajte mi to. Mně se pořád nezdá, že by tohle někdo dokázal zahrát.“

Saxofonista položil na postel klarinet, který nesl v ruce, a do úst vložil se samolibým úsměvem nástroj, který měl pověšený kolem krku. Podíval se na noty. Potom to vypadalo, jako by ztratil odvahu. Ale opanoval se. Přejel několikrát nahoru a dolů po klapkách a pak jistě fortissimo nasadil. A hrál. Prsty se mu po klapkách jen míhaly.

Poručík sebral z postele klarinet a dal si ho do úst. Hned ho zas vyndal a řekl:

„Moment, prosím. Ještě jednou od začátku, ano? Budu vám počítat.“

Čtyřikrát rychle dupl botou a pak, současně se saxofonistou, nasadil první tón.

Ozval se zcela zřetelný dvojzvuk.

Oba přestali.

„Hrajete o kvartu výš,“ pravil ponuře poručík.

„Aha. Promiňte. Mám v hlavě tuhle tóninu, právě odpoledne jsem v ní psal nějakou etudu. Spletl jsem se.“

Poručík Borůvka na něho upřel truchlivé oči.

„Tak hrajte!“

Saxofonistovi se na čele zaperlil pot. Znovu vložil nástroj do úst, začal. Poručík taky. Tentokrát se ozvalo unisono. Poručík toho hned nechal, ale pozorně sledoval v notách saxofonistovu produkci. Nejdřív to šlo nahoru, potom dolů. Zběsilými synkopovanými laufy, pořád dolů – a pak to přestalo, bez zakončení, mimo tóninu.

Saxofonista seděl, z čela se mu řinuly mocné potoky a ruce se saxofonem mu klesly. Pohlédl na poručíka a svěsil hlavu.

Poručík kývl.

„Ano,“ řekl nesmírně smutně. „Vy jste výborný hráč, pane Randále, ale takovouhle pasáž ještě nikdy, od té doby, co je tenhle nástroj na světě, na saxofon nikdo nezahrál.“ Odmlčel se. Bedřich „Benny“ Poláček sebou neklidně zavrtěl.

„Včera jste strašně spěchal, pane Randále, abyste nezmeškal autobus. Naházeli jste věci do kufru páté přes deváté. To se člověk snadno splete. Obzvláště si splete takovéhle desky,“ ukázal na desky s notami, „když jsou úplně stejné a když je nemáte nadepsané. Ale na jednu věc jste asi v tom shonu nezapomněl. Na tuhle.“

Poručík se shýbl a otevřel noční stolek. V něm, v nejdolejší přihrádce, stál malý bateriový magnetofon.

„Máte v něm jen jednu pásku,“ řekl truchlivě poručík. „Na ní je nějaká písnička, kterou nazpívala slečna Laurinová. Ten druhý pásek je tady.“

Poručík sáhl do kapsy a vytáhl cívku. Pásek z ní visel zplihle, byl rozmočený.

„Víte, co je to na tomhle pásku, že?“

Randál svěsil hlavu.

„A dnes večer jste měl zase naspěch,“ pokračoval poručík. „A udělal jste novou chybu. Vytáhl jste z kufru noty a vůbec jste se na ně nepodíval. Víte, proč to byla chyba?“

„Ano,“ zachraptěl Randál a potom, sám od sebe, k poručíkovi vztáhl ruce.

Želízka mu nasadil vrchní nadstrážmistr Šinták, který vůbec nic nechápal.

Ale nechápal ani malý kapelník, jenž v pokoji č. 117 zbyl sám a po celou dobu Randálova výslechu se silně potil. Teď znovu vytáhl fialový kapesník, přistoupil ke stolu a nahlédl do otevřených not. Chvilí četl a náhle se mu příliš vysoké čelo orosilo velkými krůpějemi a malý kapelník je setřel do fialového kapesníku.

Neboť na notovém papíře přečetl na páté řádce tyto tři takty:

Vědecká metoda

Sotva se přihnaly – ve velmi zanedbatelných kostýmech – z jeviště do šatny, zazvonil telefon. Vzala to Alena, protože se děla nejbliž aparátu. Nějaký mužský hlas s cizím přízvukem chtěl slečnu Nakoncovou. Alena dobře věděla, komu patří. Položila sluchátko na stolek vedle přístroje a podívala se přes šatnu plnou dívek, zbavujících se právě svých nepatrných kostýmků, k zrcadlu na druhé straně.

„Ester!“ zvolala. „Máš tu telefon.“

Od stolečku na opačném konci šatny se zvedla drobná hezoučká blondýnka a přešla přes místnost k aparátu. Nad ním zaváhala.

„Kdo to je?“

„No von!“

Blondýnka, která už už chtěla uchopit sluchátko, stáhla ruku a pravila tlumeným hlasem:

„Řekni mu, že s ním nechci mluvit.“

Alena se ušklíbla a pokrčila rameny. Pak vzala sluchátko a pravila ležérně do mikrofonu:

„Mám vám říct, že s váma nechce mluvit.“

V telefonu mohutně zapraskalo, jako kdyby někde došlo ke krátkému spojení. Alena udělala na blondýnu obličej a poslouchala. Dlouho. Potom přetlumočila obsah praskání: „Říká, že mu napukává srdce. Když prej nepřijdeš k telefonu, tak mu bude pořád a pořád napukávat, až vypukne.“

Tanečnice, které špicovaly uši u nejbližších stolků, se rozchichotaly.

„Tak mu řekni, ať jde k doktorovi,“ pravila Ester ledově.

„Prej máte jít k doktorovi,“ opakovala Alena do telefonu.

Z něho opět zazněl hlas nějakého elektrického výboje.

„Že prej na jeho nemoc není léčiv,“ řekla Alena.

Dívky se opět rozřehaly.

„Tak mi ho dej.“ Ester šatně názorně předvedla otrávený obličej a uchopila sluchátko. Alena si sedla ke svému zrcadlu a natáhla uši. Slyšela Ester velice chladně říkat do mluvítko: „Haló?“ a potom dlouho nic, jenom nezvykle hlasité praskání

membrány, do níž neznámý – ale jí známý – na druhém konci drátu metal výmluvný ohňostroj slov. Pak dvakrát Esterino netrpělivé „Hm. Hm,“ a konečně velmi rezolutní: „Ne. Nečekej. Já nechci. Prostě nechci. Po tom, jak ses choval včera večer, nechci.“ A zase pauza vyplněná drobnými explozemi, a nakonec tónem, který nepřipouštěl odvolání: „Mně už ta tvoje pitomá žárlivost jde na nervy. Když mi nevěříš, tak sbohem. Adié!“

A cinknutí prudce zavěšeného sluchátka.

V zrcadle Alena viděla, jak Ester hrdě odchází ke svému stolku a kroutí přitom půvabným zadkem.

Jejich výskání a štěbetavé hlasy, podmalované zurčením vody a hudbou, kterou jim pro osvěžení mysli pouštěl do sprch z reproduktoru vrátný, rozléhaly se prostorou umývárny. Sprchy stály v řadě vedle sebe, odděleny přepážkami a opatřeny závěsy z igelitu. Za těmi se rýsovaly obrysy nahých dívčích těl. Dívky se bavily jedna s druhou přes přepážky, hodně nahlas, aby překřičely tu moderní směsici hudby a mechanických rámusů, myly si vlasy a půjčovaly si mýdlo. Štíhlá pevná těla se krásně leskla v bílém světle a proudy vody odnášely šminku a pot právě absolvované generálky.

Přátelská výměna mýdel a jiných toaletních předmětů čile pokračovala v překotném hlaholu.

„Holky, která jste mi ukradla ručník?“ ječela bruneta, jež stála dosud v koupacím plášti před krajní kójí. „Aleno, nebylas to ty?“ zeptala se přirozené blondýnky, právě se chystající osvěžit tělo ve vedlejší kabině.

„Prosím tě, co bych dělala s tvým ručníkem. Mám svůj. A čistej.“

„Mně zas někdo seknul šampón, sprostáci!“ ozval se soprán z obsazené kóje vedle Aleny.

„Že bych ho zapomněla v šatně?“ zamyslela se bruneta.

„No jasně, zamilovaná,“ řekla Alena.

Bruneta po ní vztekle loupla očima a otočila se ke dveřím ze sprch.

Alena viděla, jak vychází na chodbu a zavírá za sebou. Pak se znovu ozval soprán odvedle:

„Tak kdo si vypůjčil ten šampón, hergot?“

„Neřvi, Ester. Tumaš můj,“ řekla Alena a podala kolem přepážky tubu se šampónem sousedce.

V sousední kóji se leskla a třpytila jako štíhlý bělostný tuleň Ester Nakoncová v rouše Evině a právě strkala hlavu pod sprchu. Měla půvabný dlouhý krk; když sehnula hlavu, aby si našamponovala vlasy, vytvářela šije líbeznou křivku.

Alena zatáhla závěs, shodila ze sebe koupací plášť a postavila se do proudu vlažné vody.

A potom se to stalo. Vlastně nebylo nic slyšet. Slabé prasknutí se v šumění vody a v galimatyáši povídavých hlasů skoro ztratilo. Alena mu nevěnovala pozornost; ani tupému nárazu, který, zdálo se jí, se ozval z vedlejší kóje, jako by tam něco těžkého uhodilo o přepážku.

Všimla si něčeho jiného: přepážky mezi kójemi nesahaly až k zemi – a pod tenoučkou stěnou, která ji dělila od sousedky, vyklouzla najednou nahá Esteřina ruka, jako by něco hledala na podlaze, a potom zůstala nehybně ležet. Alena se lekla, shýbla se. Napadlo ji, že Ester omdlela. Vzala nehybnou ruku, a ruka jí zůstala bezvládně viset v dlani.

A pak se v žlábků bílých kachlíků, kudy odtékala voda ze sprch, objevil temně rudý pramínek, jako kdyby někdo vedle lil do žlabu malinovou šťávu.

Jenže Alena pochopila, co to je. Pustila Esteřinu ruku a proti své vůli se rozječela tak pronikavě, že to přehlušilo rozjařený mumraj hlasů ve sprchách.

Někdo zaklepal a dveře knihovny otevřela mladá příslušnice v nepěkném klotovém pracovním plášti a s vlasy staženými do přísného uzlu. V podpaží držela fascikl.

„Soudruh Bublina?“ zeptala se mile poručíka Borůvky, který právě kamuflaval svou denní křížovku jakýmsi tlustým kriminologickým spisem.

Poručík Borůvka se zachmuřil.

„Ne. Borůvka,“ pravil ponuře.

„Promiňte, soudruhu poručíku. Ale vy máte přece v referátě případ Vránová?“

„Ano. Mám,“ pravil poručík Borůvka ještě ponuřeji.

„No, a oni mně řekli, že soudruh poručík Bublina, který má v referátě případ Vránová, pracuje v knihovně.“

„Řekli soudruh poručík?“

Příslušnice, která právě ten den nastoupila službu a poručík ji viděl poprvé, se zapýřila. Poručík si všiml půvabné křivky dlouhého krku, ale tím více se zachmuřil.

„Řekli Bublina, že ano?“ vzdychl.

„Ano,“ šeptla příslušnice.

„To jsou naši soudruzi tak vtipní,“ pravil poručík smutně. „Vypadám jako bublina, ale jmenuji se Borůvka.“

Dívka v klotovém plášti k němu rychle vzhledla.

„Ale kdepak, nevypadáte!“ pravila spěšně.

Poručík Borůvka na ni upřel žalostně smutné oči.

„Tak nevím,“ řekl. „Vy chcete pracovat u kriminálky? Nevím nevím – s tak špatným postřehem –“

Zazvonil telefon. Poručík Borůvka ho zvedl, chvíli poslouchal. Pak řekl energicky:

„Divadlo Odeon? Dobře.“

A zavěsil, a aniž věnoval zrudlé dívce další pozornost, vypadl – na svou tělnatost překvapivě rychle – z místnosti.

Rozčilený vrátný, který stál před zamčenými dveřmi do sprch, vzrušeně koktal:

„Zamknul jsem je tam, soudruhu – soudruhu komisaři, aby žádná nemohla utýct a taky aby se nic nevyneslo ven, protože aby –“

„Kdo vám přišel říct o vraždě?“ přerušil ho poručík Borůvka.

„Slečna Sikorská.“

„A kde je slečna Sikorská?“

„Zamk jsem ji tam taky,“ vrátný sebou rozpačitě zakroutil.

„Protože aby –“

„Aby tam zatím stačily zničit všechny případné stopy, jak tam běhají sem tam,“ řekl poručík Borůvka a zaposlouchal se do vzrušeného šveholení za dveřmi. „Tak je teď odemkněte.“

Vrátný provinile poslechl a skupina poručíka Borůvky vstoupila do sprch.

Místnost byla plná děvčat v koupacích pláštích, ale některé se taky jenom zabalily do ručníků. Ty začaly hlasitě protestovat.

Poručík Borůvka to ignoreoval a přistoupil rázně ke kóji, v níž zahlédl zavražděnou. Ležela na břiše, v zátylku měla ošklivou ránu s podivně ostrými konturami, téměř bez sražené krve. Voda ze sprchy zřejmě smyla první krvácení a otvor bylo zřetelně vidět.

„Kdo to, prosím, objevil?“ zeptal se poručík Borůvka zdvořile a zašilhal po řadě dívek, z nichž některé byly jen v ručnících. Znatelně mu poskočil ohryzek. Z řady vystoupila smrtelně bledá okatá blondýnka.

„Já,“ pravila skomíravým hláskem.

„Jmenujete se?“

„Alena Pešková.“

Poručík Borůvka vzdychl a řekl:

„Pojďte, prosím, se mnou.“

„A vy jste ten rozhovor slyšela jasně?“

Poručík hleděl pátravě na dívku Alenu Peškovou.

„Slyšela jsem jen, co říkala Ester,“ pravila Alena. „Mně už ta tvoje pitomá žárlivost jde na nervy, říkála. A když mi nevěříš, tak sbohem. Adié!“

„Adié,“ pravil zamyšleně poručík Borůvka.

„To je francouzsky sbohem,“ pípla dívka.

Poručík Borůvka se jenom zachmuřil. Potom pravil:

„A předtím říkala, aby na ni dotyčný nečekal, ano?“

„Ano.“

„Víte, kdo jí to volal?“

Alena sklopila oči.

„No –“ řekla nejistě.

„Povězte mi všechno,“ vzdychl poručík. „I to, čemu se říká drby.“

„Ano.“ Alena polkla. „Byl to Alberto Tossi. Ten italský jazzový zpěvák, co je teď ve Vltavě. Ona s ním Ester chodila.“

„Hm,“ pravil poručík Borůvka. „A na koho to asi žárlil, nevíte?“

Alena znovu sklopila oči. Poručík chvíli čekal, pak řekl: „I drby, slečno. To není žádná ins – inds – To není žádné pomlouvání. Vaši kamarádku někdo zavraždil.“

Alena zvedla hlavu a pohlédla na poručíka velkýma černýma očima. Poručík Borůvka si rozpačitě sáhl na kravatu.

„No, víte, já ty drby sama neroznáším,“ řekla dívka. „Ale ono je to veřejné tajemství. Ona se Ester hodně stýkala se soudruhem –“ maličko zaváhala, „se soudruhem ředitelem.“

„Hm,“ pravil poručík Borůvka. „Rozumím. A jinak?“

„Jinak nic,“ řekla Alena mnohem rozhodněji. „Ester nebyla taková – no – že by střídala chlapce. Tossiho měla opravdu ráda, ale soudruh ředitel – no –“

„Rozumím,“ opakoval rychle kriminalista. „A po té – aby se tak řeklo – odborné stránce byla slečna Nakoncová dobrá?“

Alena sotva zmatelně ztuhla. „Jak to myslíte?“

„Myslím – ehm – jako baletka,“ odkašlal si rozpačitě poručík. „Jako kvalifikovaná taneční umělkyně, myslím. V téhle revui měla přece tančit hlavní sólo?“

„Ano – to měla,“ řekla Alena a odmlčela se.

„Musela tedy být dobrá, ne?“

Aleniny černé oči zabloudily někam do rohu šatny, v níž seděla s poručíkem. Řada zrcadel násobila obraz dvojice: nesmělého muže v poněkud staromódním saku a křehké blondýnky v koupacím plášti.

„Fakt je, že Ester byla dobrá tanečnice. To byla,“ ozvala se dívka váhavě.

Poručík z ní nespouštěl oči a pravil docela tiše:

„Ale?“

„Fakt je, že –“ Alena naň pohlédla téměř zoufale, „- no - že původně měla to sólo tančit Žďárská.“

„Proč?“

„Protože - ale to jsou třeba opravdu jen drby.“

Poručík Borůvka neobyčejně zesmutněl. Kulatá tvář se mu protáhla a začal se podobat trudnomyslnému bernardýnovi. Otázal se:

„Protože před slečnou Ester byla přítelkyní soudruha ředitele slečna Žďárská?“

Dívka přikývla: „No ano,“ řekla, ale dodala rychle: „Jenže předtím se to říkalo zas o Sikorské a předtím - to už ani nevím o kom, takže to asi opravdu budou jenom drby.“

„Je na nás, abychom si je ověřili.“ Poručík Borůvka si odkašlal a obrátil list. „A teď mi řekněte, jak to bylo, když jste zjistila, co se stalo?“

„Strašně jsem se lekla.“

„Pochopitelně,“ řekl poručík.

„Pochopitelně,“ opakovala dívka jako papoušek. „A začala jsem křičet. Pak se kolem mě všechny sběhly a zrovna taky přišla Jana ze šatny, byla ještě suchá, tak jsme ji poslaly k panu Zahálkovi - k vrátnému -“

„Jana?“

„Sikorská. Ona si zapomněla v šatně ručník, šla si pro něj a mezitím -“

Blondýnce se zachvěl hlas.

„- se to stalo,“ dopověděl za ni poručík. „Jinak ze sprch neodešel nikdo?“

„Ne. Pan Zahálka přiběh a všechny nás tam zamk.“

Poručík Borůvka se na dívku dlouze zadíval. Byla z toho leknutí dosud bledá a trochu se chvěla. Kriminalistovi se v očích objevil jakýsi stesk. Vzdychl.

„Děkuji vám, slečno Pešková,“ řekl a vstal.

Dívky se vyměnily. Řada zrcadel teď násobila nesmělého muže s vysokou tiziánkou, která zřejmě sváděla smutný zápas s vráskami, pomalu roztahujícími jemné síť okolo zelených očí.

„Jo řiditel?“ zpívala ležérním hlasem. „Nojo, párkát mě pozval na večeri. Jednou do Hubertusu,“ zasníla se. „Ale to už je nějakej ten tejden.“

„A neměla jste to velké sólo původně tančit vy?“

Tiziánka se vytrhla ze snění.

„Nojo, to bylo tak, pane inspektore,“ usmála se na poručíka a poručík si opět zcela podvědomě sáhl na uzel kravaty. Když zjistil, že ji má na půl žerdě, provinile si ji přitáhl. Tiziánčin úsměv se sotva znatelně prohloubil.

„Jak?“ zeptal se poručík a hlas mu přeskočil.

„No tak, jak to v životě bejvá. Tehda se Jana Sikorská zbláznila a nechala ho –“

„Koho?“ Hlas poručíkovi opět přeskočil. Odkášlal si.

„Řiditele přeci. Tak von se tehda začal točit vokolo mě. Vždyť to znáte – vám to nemusím vykládat –“ vrhla na poručíka smaragdový pohled a poručíkovu kulatou tvář polil zřetelný ruměnec. „Jednou jsi dole, jednou nahoře,“ pokračovala dívka a přisedla si blíž. „A pak přišla Ester, no, a prostě to sólo dostala ona.“

„Velmi vám děkuji, slečno,“ pravil poručík Borůvka a proti své vůli si odsedl.

Praporčík Málek zdvihl bílý kapesník, v němž spočívala drobná měděná nábojnice.

„Sedm pětasedesát,“ řekl. „Ležela na podlaze před kabinama. Vrah stál zřejmě přímo naproti sprše, kde se myla zavražděná.“

„Ano,“ řekl starý doktor Seifert. „Podle směru průstřelu můžeme soudit, že zavražděná stála zády k vrahovi a vrah vypálil horizontálně přímo na zátylek. Střela pronikla spodinou lebeční a vyletěla ústy.“

„Zbraň se nenašla?“

„Ne. Soudružka Jebavá –“ praporčík kývl k statné ženě v tmavém kostýmu, která se tvářila jako přistižená andělíčkářka, „provedla tělesnou prohlídku všech dam, než odešly ze sprch. Šatnu jsme taky prohledali. Ale –“ naklonil se k poručíkovi, „ono to má jednu pikantnost – víš, Josef, že v tomhle divadle mají zázračného střelce?“

Poručík Borůvka povytáhl obočí.

„Říkal to vrátný,“ dodal Málek.

„Hm,“ kriminalista přelétl smutnýma očima šatnu, kde byl po prohlídce ještě větší nepořádek než obvykle. „Pozvěte sem vrátného a řekněte soudr – dámám, že se mohou obléknout.“

„Máme, prosím. Pana Krameše. Taky zpívá, prosím,“ vypo-
vídal přechoťně vrátný a profesionálně zesmutněl. „Střílel,
prosím, právě na slečnu Nakoncovou.“

Poručík Borůvka překvapeně otevřel ústa.

„Proč?“

„Měla to, prosím, ve smlouvě,“ řekl spěšně vrátný. „Ale nikdy ji, prosím, netrefil!“

„Až teď,“ ozval se ironicky Málek. Poručík se po něm káravě ohlédl. Opět se podíval na vrátného:

„Tak ať sem přijde pan Krameš.“

V šatně se objevil slušivý kovboj. Na hlavě měl černé sombrero, které mezi dveřmi smekl.

„Víte, co je to genickschuss?“ oslovil ho poručík Borůvka. Kovboj se rozpačitě usmál.

„Já, pane poručík, anglicky neumím. Já tady sice dělám toho kovboje a zpívám ty westerny, ale jinak jsem ze Žižkova. To já mám tu angličtinu jen tak vobšlehnutou z Laxíku.“

„Genickschuss je slovo německé,“ poučil ho poručík. „Znamená průstřel lebky přes zátylek.“

„No – děkuju za informaci,“ pravil kovboj rozpačitě.

Poručík Borůvka chvíli čekal, ale střelec nejevnil známky, že by toužil něco říct.

„Vy umíte dobře střílet, že ano?“ zeptal se proto poručík.

„To jo, to umím. Já bejval ještě před třema lety mistr ČSSR. Měl jsem jet na olympiádu. Jenže –“ zarazil se.

„Jenže co?“

„Ale nic. Byli jsme předtím ve Švýcarsku. Na mistrovství Evropy. No a to víte.“

„Nevím nic,“ pravil poručík.

„Inu – Švýcarsko je země hodinek,“ řekl kovboj. „Tak jsem neodolal a pár jsem si jich přivez. Jim se to zdálo moc. Takže jsem na tu olympiádu nejel.“

Poručík Borůvka se zamračil. Kovboj mu uhnul pohledem.

„A co jste dělal pak?“ zeptal se poručík.

„Byl jsem nuceněj přejít k profesionalismu.“

„To myslíte tady to?“

„Inu – to taky. Taky ale dělám instruktora střeleckýho oddílu Tesla Vysočany.“

„Hm,“ pravil starý kriminalista a vytáhl kapesník. Rozbalil jej a ukázal kovbojovi nábojnici. „Co říkáte tomuhle?“

„To je – to je jako z mý bouchačky.“

„Taky mám ten dojem,“ pravil poručík zamyšleně a najednou, zcela nečekaně, prudce vyjel na kovboje: „Co jste dělal od konce generálky až do chvíle, kdy objevili tu vraždu?“

„Pane poručík! Já ji nezabil!“

Střelec vyvalil oči a chytil se za klopy saka. „Vždyť já měl Ester děsně rád! Vona byla taky ze Žižkova! Sám jsem ji učil střílet!“

„Kde? V střeleckém oddíle Tesla Vysočany?“

Kovboj zrozpačitel.

„Ne – tady v divadle,“ pravil zkroušeně. „Udělali jsme si tu s holkama takovej –“

„No?“

„Takovej soukroměj střeleckej kroužek – stříleli jsme v rekvizitárně –“ Najednou prudce pohlédl poručíkovi do očí.

„Ale všechny bezpečnostní předpisy jsem dodržoval, pane poručík! A na jevišti střílím slepáky. Vostrý jsou přece na jevišti stejně zakázaný.“

„To vím taky,“ odsekl poručík. „Ale nebudete mi tvrdit, že se z té vaší pistole nedá střílet ostrýma.“

„No ne, to dá, ale na jevišti já zásadně vždycky jen slepý –“

„Slepý? A co je vlastně při té vaší produkci vidět?“

„No – přestřeluju jako šňůrky takovejch balónků, co visej – co visely akorát Ester nad hlavou –“

„Jak to, přestřelujete – slepýma?“

Kovboj se důvěrně usmál.

„Inu – vono to celý je podvod, pane poručík. Vám to můžu říct, teda vlastně musím. Von za pozadím sedí kulisák a ty špagáty přestřihuje, dycky jak střelím –“

„Aha,“ řekl poručík Borůvka. „Tak jděte zatím vedle.“

Málek vzal kovboje za ruku a otočil jím ke dveřím.

„A ať mi přinesou pistoli pana Krameše,“ zavolal za ním starý kriminalista. „A zatím mi sem pošlete ještě jednu slečnu Peškovou.“

„Že byla mimořádně nervózní?“

„Ano, byla,“ kývla Alena. „Rejža – pan režisér pořád chtěl, aby se při tom střeleckým čísle usmívala, a ona to vůbec nesvedla. Tak se rejž – režisér vztekal.“

„A proč to nesvedla?“

„Protože měla strach, jestli nemá pan Krameš omylem v pistoli ostrý.“

„To už se někdy stalo?“

„Nestalo. Ale on dnes ráno vykládal, že jde odpoledne na nějaký trénink a že má s sebou proto ostrý.“

„A říkal, kde je má?“

Alena kývla.

„No. V rezervním zásobníku, co nosí v pouzdře.“

Nešťastný kovboj seděl opět před poručíkem. Poručík vzal od Málka velké černé kazetové pouzdro a otevřel je. Podíval se dovnitř a kulatá tvář mu opět zesmutněla. Chvilí mlčel. Pak řekl:

„V tom rezervním zásobníku máte taky slepé náboje?“

„Totiž,“ polkl kovboj. „Totiž – já jsem měl jít z generálky na trénink do oddílu, pane poručíku, takže –“

„Takže v něm máte ostré.“

„Já – no, to víte – čistě jen, že –“

„To se ale přece nesmí. Ostré náboje mají být pod zámkem!“

„To taky jsou, pane poručík! U nás jsou vždycky pod zámkem!“

„A jak to, že je tedy máte v zásobníku?“

„No já – žejo – jako instruktor mám vod toho zámku klíč –“
Kovboj se podrbal za uchem a uhnul očima.

Poručík přelétl truchlivým zrakem obsah pouzdra. „Hm,“ řekl. „A to jste měl s sebou jen ten jeden rezervní zásobník?“

„Jenom ten, pane poručíku, fakt! Jenom ten!“

„A to vám mělo stačit na celý trénink?“

„No ne – vlastně –“

Poručík smutně zakýval hlavou.

„Frajeřinka, co? Připadáte si před slečnami víc jako chlap, když máte s sebou ostré?“

Po kovbojově tváři se rozlil nach. Zachraptěl:

„Nojo. Je to tak, pane poručík. Každý má nákou tu slabou stránku, a já –“

„Kolik nábojů bylo v tom zásobníku?“ přerušil ho poručík.

„Šest. Von snad – von snad nějaký chybí?“

Kovboj zděšeně pohlédl na pouzdro. Ale poručík je držel otevřeným víkem ke střelci, takže dovnitř střelec neviděl.

„To nevím,“ pravil poručík a otočil pouzdro ke kovbojovi. „Ale kde máte ten zásobník?“ Udělal pauzu a při pohledu na střelcovy vyděšené oči se zachmuřil. „A kde máte tu pistoli?“

Neboť v sametové vystýlce pouzdra nebyla zbraň ani zásobník. Zely tam jen dva důlky obrysem přesně naznačující, co v nich kdysi spočívalo.

Kovboj překvapeně hvízdal.

„Tě pic!“ pravil. „Tak to v tom teda lítám, že, pane poručík?“

„Pouzdro tedy leželo v koši s ostatními rekvizitami, které jste odnesl ze scény?“

Proti starému kriminalistovi stál hubený rekvizitář a bážlivě pomrkával.

„Ano, to se tak dělá, pane – pane prefekt.“ Poručík, který byl zvyklý na všemožné titulatury od nezasvěcených civilistů, sebou překvapeně škulbl. Ale rekvizitář si toho nevšiml a pokračoval: „V jednom koši se nosej nové rekvizity na scénu, v druhém ze scény. Ale před posledním obrazem je děsně rychlá přestavba. Máme tam hotovej blázinec. Nemohli jsme to stihnout. A ještě se nám tam motal ten Talián –“

„Talián? Pan Tossi?“

„Tossi, ano. Div mě neporazil. Pan režisér ho pak vyhodil.“

Poručík Borůvka se zadíval na osudný košík.

„Ale hned po generálce jste pouzdro odnesl do šatny pana Krameše?“

„Ano.“

„Jenže až do té doby leželo v koši za scénou, kde k němu prakticky měl přístup každý.“

„A – ano.“

Poručík se odmlčel. Rekvizitář na něho hleděl úpěnlivě a nakonec si dodal odvahy.

„Bu – budu zatčen, pane prefekte?“

„Proč?“

„Byla to ode mě nedbalost, já vím,“ říkal zdrceně rekvizitář. „Ale jako polehčující okolnost bych uvedl, že mám ženu a tři děti a s první ženou ještě dvě a ta přestavba je děsně rychlá.“

Ale pak vypadl první podezřelý ze hry, když mu Pět Lascados, akrobati na trampolíně, dosvědčili, že s nimi od svého výstupu

až do chvíle, kdy se dozvěděli o vraždě, hrál v šatně mariáš. Přijal to vděčně a nadšeně se pustil do krokodýlího oplakávání mrtvé tanečnice, dokud mu poručík Borůvka nesdělil, že na něho bude stejně uvalena žaloba pro neoprávněné nošení ostrých nábojů, čímž se vlastně také stává mimovolným spolupachatelem; nato kovboj soustředil veškeré své city na vlastní pravděpodobnou nejbližší budoucnost. A jeho alibi poručíka stejně příliš neuspokojilo. Pět Lascados byli zamlklí muži neurčité národnosti a vyhýbavého pohledu a bylo na první pohled zřejmé, že z jakési pradávné zásady udělají vždycky pravý opak toho, co na nich chce policie. Poručík, ponořený v neveselé myšlenky, odešel s vrátným do rekvizitárny.

Tam objevil na průčelní stěně střelecký terč se stopami mnoha zásahů. Vedla k němu pěšinka, proražená nesmyslnou směsí nejrůznějších krámů, jež tu zbyly po starých programech a uchovávaly se k dalšímu možnému použití. Kolem terče se válely měděné nábojnice.

Poručík jednu zdvihl a truchlivě se na ni zadíval. Vrátného, který až do té doby mlčel, přemohla sdílnost:

„Tohohle svinstva je tady plno, pane komisaři. Jak měly děvčata moment volno, tak tu byly pečený vařený. Voni byly celý žhavý do střelení.“

„Takže vlastně všechny věděly, jak se zachází s pistolí.“

„To samozřejmě. Krameš je to všechny naučil. Někdy se tu pořádaly hotový střelecký turnaje.“

„A střílely slečny dobře?“

„Některý docela jo. Nejlepší prej byla slečna Pešková. Potom taky Dvořáková, Sikorská – a i chudák slečna Ester. To víte, děvčata se před tím seladónem předháněly. Ale mně se nikdy nelíbil, pane komisař. Měl takovej divnej kukuč – moc bych za to nedal, že slečnu Ester voddělal von.“

„Děkuju vám za úsudek,“ pravil stroze poručík Borůvka a zdálo se, že následující větu pronesl téměř vztekle: „Ale nechte si ho pro sebe. Je to pitomost.“

A ráznými kroky vyšel z rekvizitárny, provázen vrátného udiveným:

„Že bych se byl zmejlil?“

Potom seděl poručík na secesní plyšové pohovce ve výklenku za rohem chodby, kudy se chodilo ke sprchám, a šikmo proti němu sebou vrtěla bruneta v zahraničním kostýmku.

„Když jste odešla ze sprch, slečno Sikorská,“ ptal se kriminalista, „uviděla jste na chodbě někoho?“

Bruneta zamrkala.

„Ano.“

„Koho?“

„Pana Tossiho.“

„Co tam dělal?“

„Nic. Stál tady na rohu a pozdravil mě.“

„Vy ho znáte?“

„Ano.“

„Odkud?“

„Chodil pořád do divadla za Ester,“ řekla bruneta. V umě-
lém osvětlení chodby se zahraniční kostým revuálně leskl.
Od výstřihu zabloudily poručíkovy oči někam ke stříbřitému
hezkému klínu. Ovládl se.

„A když jste se vracela do sprch s ručníkem, stál tam pan
Tossi ještě?“

„Nestál už tady na rohu... Šel po chodbě –“

„Směřem –“ pobídl ji poručík. Pohlédla mu do očí.

„Směřem jako – jako od sprch.“

Poručíkovu tvář přikryl truchlivý stín.

„Ano,“ řekl. „Děkuji vám, slečno. Zůstaňte zatím ještě
v šatně.“

„Takže když jste přiběhli se slečnou Sikorskou ke dveřím do
sprch, viděli jste pana Tossiho?“

„Jo, viděli,“ kývl vrátný. „Seděl tady co vy, v tomhle vinglu
na kanapi, a vstal, jak jsme utíkali kolem. Potom, když jsem
tam děvčata zavřel, tak se mě ptal, co se jako stalo –“

„A vy jste mu řekl?“

„Že vevnitř někdo zastřelil slečnu Ester,“ vrátný se náhle zatvářil provinile. „Sakra, to jsem asi neměl, co?“

„Jak se choval pan Tossi?“

„Jak se choval?“ Vrátný chvíli pod maskou přemýšlení pokukoval po poručíkovi, a když zjistil, že za svou sdílnost vůči Tossimu nebude pokárán, spustil zase horlivým tónem: „Von – sakra, na mou duši, ani jsem si nevšim.“

„A pak jste šel zatelefonovat pro nás?“

„Šel.“

„A kde byl pan Tossi, když jste se vrátil?“

Vrátnému cosi došlo. Udiveně otevřel ústa.

„Hergot!“ řekl. „No vidíte! To už tam nebyl! Někam se vy-
pařil!“

„Čistě pro pořádek, soudruhu řediteli,“ pravil poručík Borůvka. „Vy jste odešel po generálce nahoru do klubu. Ale my máme zjištěno, že v době, kdy byla spáchána vražda, jste tam nebyl.“

Muž sedící na plyšové pohovce šikmo naproti poručíkovi si nervózně zajel prstem pod límec.

„Je to trapné, ale – byl jsem na toaletě. To asi není zrovna prvotřídní alibi.“

„Jestli jste tam byl sám, není to vůbec alibi,“ řekl ponuře poručík Borůvka.

„Bohužel, byl jsem tam sám.“ Ředitel Mára se velice nejistě podíval na poručíka a hned zas uhnul očima. Protože kriminalista mlčel, vytáhl Mára kapesník a vysmrkal se. „Je to hrozné,“ řekl. „Taková mladá, nadaná umělkyně. Kdo jí to mohl udělat? Každý ji přece musel mít rád –“

„Vy také?“

„Já? No ovšem. Byla to velice milá soudružka –“

„Říkal jste jí soudružko?“

„No – ne, přirozeně. Říkal jsem jí Ester.“

„Byla to vaše – ehm –“ poručík si odkašlal a pronesl jakoby s mírným steskem v hlase: „– milenka?“

„Milenka! No promiňte! Kdo vám to řekl?“

„V divadle se to říká. Proto prý také dostala to velké sólo.“

„To jsou pomluvy!“ vyletěl Mára a hned se zarazil. „Tedy – to velké sólo nedostala vůbec proto, že by byla moje – je to směšné. Mám ženu a děti. To sólo dostala po dohodě s choreografem. Párkrát – párkrát jsem ji pozval na večeři, z toho to asi vzniklo. Byla to moje přítelkyně.“

Poručík Borůvka sklonil hlavu a pohlédl na ředitele zpod obočí.

„Slečna Žďárská byla taky vaše přítelkyně?“

„Žďárská! Taková – to jsou samé pomluvy!“

„A slečna Sikorská?“

„A vy tomu věříte, soudruhu poručíku?“ Mára si položil ruku s elegantním prstenem na dobře ušitou vestu v krajíně srdeční. „O všech divadelních ředitelích se říká, že mají v souboru milenky. Za Sikorskou jsem se například přimluvil, aby dostala nějakou roli ve filmu. Ale sotva ředitel někomu pomůže, hned si to lidi vyloží v tom nejhorším smyslu.“

„Bylo by to docela lidské,“ pravil temně starý kriminalista. „Mezi tolika krásnými –“ zarazil se, zoufale se rozhlédl. „Ale strašně bych potřeboval černou kávu.“

Mára byl ihned pohotově.

„Jestli vám můžu nabídnout nahoře v kanceláři?“

Poručík se zvedl.

„Děkuji vám. Uděláme si při té kávě malou konfrontaci. Pavle,“ otočil se na Málka, „požádej slečnu Peškovou, slečnu Žďárskou a slečnu Sikorskou a taky pana – toho čarostřelce, rekvizitáře a vrátného, aby šli s námi. A ještě pana režiséra. Ostatní můžou jít domů.“

„Hergot!“ zaklel vrátný. „To zas někdo nechal vejťah viset v sedmém poschodí!“

Skupina stála před výtahem, odděleným od chodby ozdobnou secesní mříží. Věvodila jí odporná soška jakéhosi litinového amorka. Výtah byl uprostřed chodby hned vedle schodiště.

„Kdybyste se obtěžovali pěšky, soudruzi,“ řekl Mára.
Poručík Borůvka zesmutněl.

„Kde máte tu kancelář?“

„V šestém poschodí.“

„Hm. Níž bysme tu kávu nedostali?“

„Já bych, soudruhu řediteli,“ ozval se vrátný, „skočil pro klíč od nákladovýho vejtahe, ne?“

„Pravda,“ řekl Mára. „Skočte.“

Vrátný se rozběhl po schodech vzhůru a zmizel.

„Pana Tossiho jste ještě nesehnali?“ obrátil se poručík na vrchního nadstrážmistra Šintáka.

Šinták srazil paty.

„Ještě ne,“ pravil řízně. „Ale z budovy ho nikdo neviděl vycházet.“

„Jenomže tady je nahoře pasáž,“ přerušil ho Málek, „a dům má taky skoro ve všech poschodích spojení s vedlejšími budovami. Zmizet odsud není problém.“

„Hm,“ broukl poručík Borůvka. Zahleděl se do ohbí chodby, kde se právě vynořila skupinka vyfintěných tanečnic. Hodily se do parády a zrovna odcházely ze šatny, jak jim to poručík Borůvka dovolil. Moc se jim z divadla nechtělo. Když uviděly poručíka, zarazily se.

Vrátný se přihnal po schodech dolů a v ruce vítězoslavně držel klíč.

„Tak jsem tady, můžem jít. Nákladní vejtah je vzadu za rohem, na druhý straně, soudruhu komisaři. Až za pánskou šatnou.“

Poručík vykročil a za ním se hnula celá skupina. Vrátný mu úslužně poskakoval po boku.

„Totiž, ten vejtah je zamčený,“ vykládal, „protože aby –“ a vtom zhasla světla a suterénní chodba utonula v naprosté tmě. Z ní zaječely dívčí hlasy. Atmosféra vraždy byla dosud příliš živá a náhlá temnota dívky poděsila.

„Zahálka!“ ozval se vzteklý baryton ředitele Máry. „Co je to zase za bor – za nepořádek!“

„Asi kráťas, pane řediteli. Už na to jdu!“ promluvil vrátný z temnot.

Jekot děvčat se poněkud utišil; tím zřetelněji bylo slyšet, jak ředitel Mára náhle bolestně zařval a jak hned nato zděšeně vykřikla nějaká dívka.

Znovu zavládl zmatek.

Tmu proťal kužel světla.

Vrchní nadstrážmistr Šinták dobyl ze služební brašny baterku, rychle přejel světlem po chodbě a vystrašené obličej se objevily jeden po druhém, každý na vteřinku, jako procesí duchů. Světlo se zastavilo na postavě ředitele Máry. Mára seděl na zemi a z rány na spánku mu prýštila krev. Vedle něho se z podlahy zdvihala Alena Pešková a o kus dál, u mříže výtahu a blíž k úpatí schodů, Jana Sikorská.

„Nějakej mizera vypnul hlavní vypínač. Máme ho tady za rohem –“

Poručík Borůvka spočinul pohledem na obou dívkách, které se oprašovaly a rovnaly si sukně.

„Někdo do mě vrazil!“ řekla Alena.

„Do mě taky. Praštila jsem se tady o tu mříž,“ řekla Jana Sikorská a zamnula si loket.

„Neslyšeli jste kroky?“ zeptala se Alena. „Jako kdyby někdo utíkal po schodech.“

Málek a Šinták se rychle rozběhli po schodišti vzhůru. Zmizeli a ztichlou chodbou zněl dusot jejich kroků. Pak dozněl. Ozvaly se nějaké hlasy, někdo protestoval. A znovu dusot a protesty. Nahoře nad ozdobnou mříží výtahu se objevila Málkova hlava.

„Máme Tossiho, Josefe!“

A potom jiná, černá hlava, jako vystřižená z italských filmů.

Zašklebila se dolů na poručíka a pravila:

„Buona sera!“

Poručík Borůvka hleděl ponuře na toho elegantního snědého muže s jiskrnýma očima. Krasavec seděl na krajíčku plyšové pohovky a gestikuloval rukama.

„Já jsem nezatměl! Jak jsem chodil po schodech dolů, tak zatmělo. Samo sebou. Úplně beze mě!“

Poručík přikývl.

„A proč jste vlastně odsud utekl, když jste zjistil, co se stalo ve sprchách?“

„Protože dostal jsem do těla to – hrůzu – strach, jak se říká. Napadlo mi, že budu podezřelý.“

„A proč jste se tedy zase vrátil?“

„Protože napadlo mi, že když odcházím, budu ještě víc nej-podezřelejší. Ona byla moje milovaná!“

Po osmahlém čele pana Tossiho stékala čistounká krůpěj potu.

„A jak to vlastně mezi vámi bylo?“ zeptal se poručík.

„Já miloval Ester,“ Tossi ukázal na sebe a pak hned prstem namířil do neurčita. „Ester milovala mě. Naše láska byla za hrob. A já teď budu nešťastný do hrob.“

„No,“ řekl poručík, „máme zjištěno, že se s vámi slečna Nakoncová rozešla.“

„Se mnou? Rozešla? To vůbec tak není! Byli jsme jako dvě ty – hrdélka – ne! Hrdličky!“

„Opravdu?“

Tossi pozdvihl ruku k přísaze.

„Pan tenente! Já ji nepřizabil!“

„To tedy ne, to ne,“ pravil pomalu poručík a přistoupil ke dveřím šatny. „Slečno Pešková, na okamžik.“

Blondýnka vešla, měla na sobě poněkud uválený šustáček a s úctou pohlédla na Tossiho.

„Kdybyste laskavě opakovala, co říkala slečna Ester panu Tossimu do telefonu.“

„Mně už ta tvoje pitomá žárlivost jde na nervy,“ odříkávala dívka, jako by to měla naučené. „A když mi nevěříš, tak sbohem. Adié!“

Jiskrný muž vylétl, jako by ho z plyšové pohovky vymrštil nějaký katapult.

„Slečna Pešková! To je lhaní! Takové obrovské lhaní, slečna Pešková!“

„Ostatní to slyšely taky. Můžou to dosvědčit.“

Dosvědčily to.

„Ale to tak není, slečna Žďárská! To jste přeslechla!“ pokusil se stát na svém Tossi, a když Sikorská prohlásila, že to v šatně slyšely skoro všechny, vybuchl: „Jana! Jak vy můžete takovou vyľhanost říkat! Přece to byla jen taková hněvaná láska. Jak vy říkáte, není milovaná – ne! Když není hněvaná, není zamilovaná!“

„No tak podívejte se.“ Poručík Borůvka mu položil ruku na rameno a Tossi okamžitě ztuhl. Jenom na okamžik. „Vy tvrdíte, že jste celou dobu, co jste čekal na slečnu Ester, seděl tady na tom kanapi. A že nikdo kromě slečny Sikorské ani nepřišel, ani neodešel ze sprch.“

„Ani žádná noha!“ pravil rozhodně Ital.

Poručík se otočil k brunetě v lesklém kostýmu.

Řekl:

„Opakujte, prosím, co jste viděla, když jste odešla ze sprch a než jste vešla do šatny – a potom, když jste se zas vracela do sprch.“

„Kdybyste promluvil víc pomaleji, nerozumím,“ řekl Tossi.

„Ptám se slečny Sikorské,“ pravil chladně poručík.

Brunetka si nevraživě změřila Tossiho a řekla klidně:

„Když jsem přišla ze sprch na chodbu, stál pan Tossi tamhle na rohu a pozdravil mě.“

Tossi spokojeně přikývl.

„Ale vy jste říkal, že jste seděl tady,“ poznamenal kriminálnísta.

„Jako vyšitý!“ pravil Tossi kategoricky, pak mu to došlo a trhl sebou. „Totiž ne! Nesedával jsem tu vždycky! Byl jsem nervózní. Prochodil jsem chodbou sem tam, tam sem!“

„Tak seděl jste, nebo jste chodil?“ obořil se na něho poručík.

„Chvíli seděl, chvíli chodil,“ zvolal Tossi zoufale. „Když seděl, seděl jako vyšitý, když chodil, chodil jako pomátnutý!“

„A když jste pozdravil slečnu Sikorskou, šel jste si zas sednout?“

„Ne! To jsem pak procházel od dveře na roh a opáčně od roh na dveře.“

Poručík pokynul brunetě v importovaném kostýmku.

„Když jste se vracela do sprch, kde byl pan Tossi?“

„Pan Tossi šel rychle po chodbě směrem od sprch,“ pravila bez zaváhání.

„Ne rychle!“ ohradil se prudce a hlasitě Tossi. „Ne rychle, Jana! Pomálu! Krok sum krok, krok sum krok!“

Sikorská pokrčila rameny.

„Mně se to zdálo rychle.“

„Ale já chodím vždycky rychle! Já když chodím pomálu, to jako když jiný chodí rychle!“

„No,“ pravil poručík Borůvka pohřebním hlasem. „Nebudeme se tady přít o revali – reali – relavi – o vzájemné rychlosti pohybů. Fakt je, že jste šel směrem od sprch sem do chodby.“

„To je fakt,“ potvrdil Tossi. „Není fakt, že rychle! Je fakt, že pomálu! Jako ten –“ zagestikuloval, „to zvířátko malilínkovatý – šneke!“

„Hlemýžď,“ poučil ho poručík Borůvka. „Tak půjdete s námi!“

„Mára je v pořádku.“ Dr. Seifert si utíral ruce do poněkud zakrváceného ručníku. „Je to jen povrchové zranění. Žádná lebeční fraktura, jak jsem se obával.“

„A zbraň?“ poručík Borůvka přimhouřil oči.

„Předmět s ostrými hranami.“

„Mohla to být pažba pistole?“

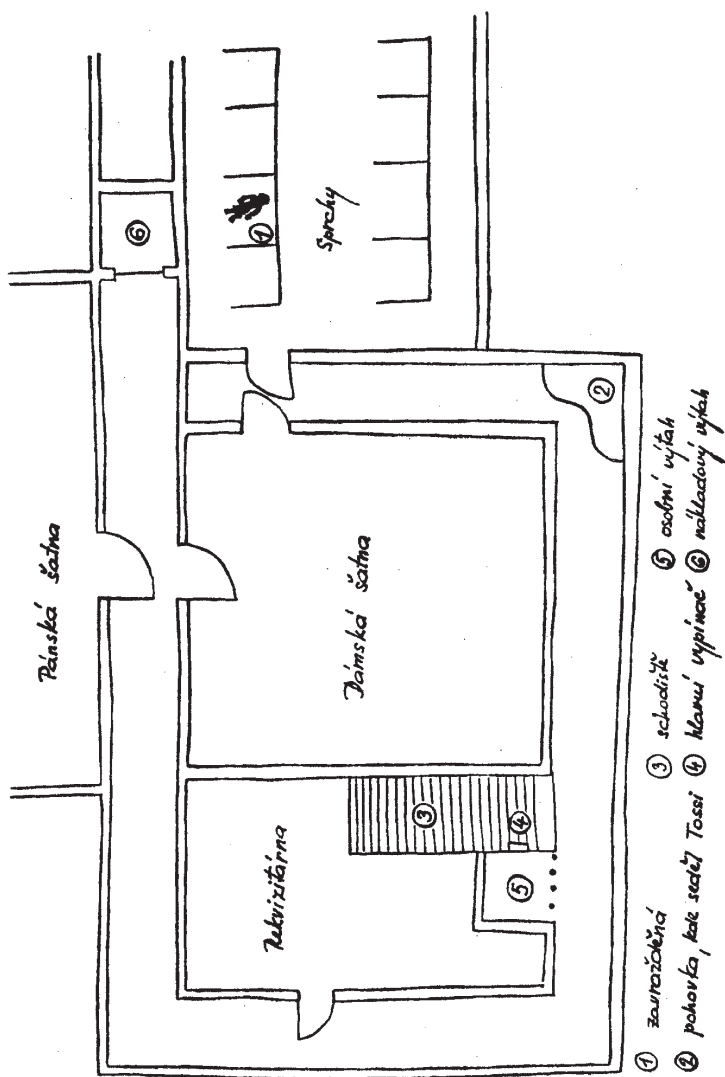
„Mohla. Jakýkoliv kovový předmět.“

„Hm,“ vzdychl starý kriminalista. „Jenomže Tossi u sebe pistoli nemá a u nikoho se taky žádný zakrvácený předmět nenašel.“

V sedm hodin večer to byla pořád ještě naprostá záhada. Poručík Borůvka seděl s praporčíkem Málkem ve své kanceláři, mlčeli, čekali na nezajímavý výsledek pitvy a na stejně fádni

balistické hlášení a jen občas jeden nebo druhý zauvažovali nahlas.

„Všechno ukazuje na Tossiho,“ zadumal se Málek a tužkou jezdil po plánu divadelního podzemí, který si před chvílí nakreslili.

Toto je pouze náhled elektronické knihy.
Zakoupení její plné verze je možné v
elektronickém obchodě společnosti eReading.